ĐẠI HỌC QUỐC GIA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA KHOA KHOA HỌC & KỸ THUẬT MÁY TÍNH

CẤU TRÚC RỜI RẠC CHO KHMT (CO1007)

Thống kê khảo sát kết quả Covid-19 môn Cấu trúc rời rạc

GVHD: Huỳnh Tường Nguyên

Nguyễn Ngọc Lễ

SV thực hiện: Nguyễn Thái Tân – 2112256

Lê Nguyên Chương – 2112945 Trương Hoàng Nhật – 2114303 Nguyễn Ngọc Khánh My – 2114094 Trần Minh Thuận – 2114939 Nguyễn Danh Thành – 2114782

Tp. Hồ Chí Minh, Tháng 04/2022

Mục lục

1	Dộng cơ nghiên cứu	2							
2	Mục tiêu								
3	Mô tả dữ liệu	2							
4	Kiến thức chuẩn bị 1 Kiến thức cơ sở về số liệu	2 3							
5	.4 Nhiệm vụ iii .5 Nhiệm vụ iv .6 Nhiệm vụ v .7 Nhiệm vụ vi .8 Nhiệm vụ vii .9 Nhiệm vụ viii .10 Nhiệm vụ ix .11 Nhiệm vụ x	4 5 12 16 25 34 48 54 60							
		73 73							
ıċ	neu)							

1 Động cơ nghiên cứu

Bệnh Corona do virus gây ra còn gọi là COVID-19 đã tạo ra những tác động tiêu cực đến nền đời sống của cư dân trên thế giới. Các đợt bùng phát của COVID-19 hay những biến thể virus đã mang đến những thách thức chưa từng có và được dự báo sẽ có tác động đáng kể đến sự phát triển kinh tế. Nhiều thông tin, tin tức về tình hình dịch bệnh cũng như dữ liệu về COVID-19 được phổ biến rộng rải trong đời sống hay trên internet để giúp cho mọi người quan sát, phân tích, nghiên cứu được cập nhật hàng ngày.

Phân tích & thống kê dữ liệu về COVID-19 giúp cho ta thấy được số ca nhiễm bệnh, tử vong của một quốc gia, so sánh tình trạng của các quốc gia trong khu vực hay diễn biến dịch trên thế giới. Từ số liệu được báo cáo mơi chúng ta muốn biết các ca nhiễm bệnh có xu hướng tăng lên hay giảm xuống quy mô các đợt bùng phát ở mỗi quốc gia. Dữ liệu dùng cho bài tập lớn có tham khảo từ nguồn có thể xử lý trước với một vài thống kê cơ bản trước khi nó được truyền đi để khai thác dữ liêu thông minh sâu hơn.

2 Mục tiêu

Trong bài tập lớn này, các sinh viên sẽ bắt đầu với các bài toán thống kê đơn giản từ những dữ liệu được cung cấp. Qua đó, các em sẽ tìm ra những con số thú vị, có ý nghĩa đối với các dữ liệu thực tế từ tình hình dịch corona. Những kết quả mà các em tìm ra sẽ là bước khởi đầu cho việc khai phá nguồn dữ liệu của hệ thống sau này, nhằm đạt tới mục tiêu nâng cao kỹ năng lập trình, kỹ năng giải quyết vấn đề cho người học, kỹ năng làm việc nhóm cũng như hướng tới mục tiêu cao hơn là đam mê trong làm việc, học tập và nghiên cứu.

3 Mô tả dữ liệu

Dữ liệu gồm các thuộc tính chính "iso_code, continent, location, date, new_cases, new deaths" được lưu tron file csv.

1. iso code: Định danh đất nước

2. continent Tên châu lục

3. *location*: Tên quốc gia

4. date: Ngày quan sát với định dạng Month-Day-Year

5. new cases: Số trường hợp COVID-19 mới được xác nhận

6. new deaths: Số tử vong mới do COVID-19

4 Kiến thức chuẩn bị

4.1 Kiến thức cơ sở về số liêu

• Độ lệch chuẩn: là một đại lượng thống kê mô tả dùng để đo mức độ phân tán của một tập dữ liệu đã được lập thành bảng tần số. Được tính bằng cách lấy căn bậc hai của phương sai.

$$s = \sqrt{\frac{\sum_{i=0}^{n} (X_i - \overline{X})^2}{n-1}}$$

Trong đó:

-s: là độ lệch chuẩn

 $-\overline{X}$: là giá trị trung bình của mẫu

- X_i : là thành phần thứ i của mẫu

-n: là số thành phần của mẫu

Hiện thực trên R: sd(na.omit(x))

Trong đó:

- x: một vector số hoặc một đối tượng R nhưng không phải factor được ép kiểu thành số bởi as.double.
- na.omit(): loại bỏ các giá trị NA.
- Tứ phân vị: là đại lượng mô tả sự phân bố và sự phân tán của tập dữ liệu. Trong đó:
 - Giá trị tứ phân vị thứ nhất Q1 bằng trung vị phần dưới
 - Giá trị tứ phân vị thứ hai Q2 chính bằng giá trị trung vị
 - Giá trị tứ phân vị thứ ba Q3 bằng trung vị phần trên

 $\mathbf{Hi\hat{e}n}$ thực trên \mathbf{R} : quantile(na.omit(x))

Trong đó:

- -x: một vector đầu vào.
- na.omit(): loai bỏ các giá tri NA.
- **Tương quan**: Hệ số tương quan là chỉ số thống kê đo lường mức độ mạnh yếu của mối quan hệ giữa hai biến số. Trong đó, hệ số tương quan có giá trị từ -1.0 đến 1.0.
 - Hệ số tương quan có giá trị âm cho thấy hai biến có mối quan hệ nghịch biến hoặc tương quan âm (nghịch biến tuyệt đối khi giá trị bằng -1)
 - Hệ số tương quan có giá trị dương cho thấy mối quan hệ đồng biến hoặc tương quan dương (đồng biến tuyệt đối khi giá trị bằng 1)
 - Tương quan bằng 0 cho hai biến độc lập với nhau.

Có nhiều loại hệ số tương quan, nhưng trong bài tập lớn này, ta xét đến loại tương quan Pearson.

$$\rho_{xy} = \frac{\operatorname{cov}\left(x, y\right)}{s_x s_y}$$

Trong đó:

- ρ_{xy} : hệ số tương quan Pearson

- cov(x, y): hiệp phương sai của biến x và y

- s_x, s_y : độ lệch chuẩn của x, y

Hiện thực trên R: cor(x, y)

4.2 Sơ lược về R

R là một ngôn ngữ lập trình và môi trường phần mềm dành cho tính toán và đồ họa thống kê. R do Ross Ihaka và Robert Gentleman khởi xướng và phát triển tại Đại học Auckland, New Zealand từ ngôn ngữ lập trình thống kê S. Hiện nay do nhóm tác giả R Development Core Team chịu trách nhiệm phát triển.

- R có chứa nhiều loại kỹ thuật thống kê (mô hình hóa tuyến tính và phi tuyến, kiểm thử thống kê cổ điển, phân tích chuỗi thời gian, phân loại, phân nhóm,...) và đồ họa. R, giống như S, được thiết kế xoay quanh một ngôn ngữ máy thực thụ, và nó cho phép người dùng thêm các tính năng bổ sung bằng cách định nghĩa các hàm mới.
- R cũng có tính mở rộng cao bằng cách sử dụng các gói cho người dùng đưa lên cho một số chức năng và lĩnh vực nghiên cứu cụ thể. Do được thừa hưởng từ S, R có nền tảng lập trình hướng đối tượng mạnh hơn đa số các ngôn ngữ tính toán thống kê khác.
- Một điểm mạnh khác của R là nền tảng đồ họa của nó, có thể tạo ra những đồ thị chất lượng cao cùng các biểu tượng toán học. R cũng có đinh dạng văn bản riêng tương tự như LaTeX, dùng để cung cấp tài liệu hướng dẫn toàn diện, có trực tuyến ở các định dạng khác nhau và cả bản in.

5 Nhiệm vụ

Gọi MD là mã đề riêng cho mỗi nhóm (gồm 4 ký số) không trùng nhau, nhóm sinh viên sẽ thực hiện các yêu cầu dưới đây với các giá trị xác định như sau:

- Mỗi nhóm sẽ dùng R để thao tác trên số file dữ liệu khác nhau được chọn theo cột "STT" theo cách tính kq = (kytu1 + kytu2 + kytu3 + kytu4)%6:
 - Nếu kq = 0 thì làm các stt là 1,2,3
 - Nếu kq = 1 thì làm các st
t là 4,5,6
 - Nếu kq = 2 thì làm các st
t là 7,8,9
 - Nếu kq = 3 thì làm các st
t là 10,11,12
 - Nếu kq = 4 thì làm các st
t là 13,14,15
 - Nếu kq = 5 thì làm các stt là 16,17,18

STT	đất nước	STT	đất nước
1	Kenya	10	Canada
2	Lesotho	11	Greenland
3	Morocco	12	United States
4	Indonesia	13	Australia
5	Japan	14	New Caledonia
6	Vietnam	15	New Zealand
7	Andorra	16	Brazil
8	Slovenia	17	Chile
9	United Kingdom	18	Venezuela

Hoàn thành các bài tập:

- Đối với các bài tập chung gồm các phần $\{i,...,ix\}$, tất cả các nhóm đều phải làm
- Mỗi nhóm sẽ thực hiện 4 câu riêng của mình trong phần x bằng các lấy 4 ký số trong mã đề của mình là chỉ số câu hỏi tương ứng. Nếu ký số là 0 thì làm câu 10.

5.1 Các bước ban đầu

MADE: Nhóm có MD là 4315 nên kq = (4+3+1+5)%6 = 1. Vậy nhóm sẽ xử lý 3 quốc gia Indonesia, Japan, Vietnam.

Các packages: Sau khi đọc sơ lược qua các nhiệm vụ, nhóm nhận thấy rằng để giải quyết các nhiệm vụ một cách thuận tiện hơn, thì chúng ta nên thêm các packages như sau vào R.

- library(readr): cung cấp nhiều hàm để đọc dữ liệu từ các tập tin csv.
- library(stringr): cung cấp các hàm trong việc xử lý text.
- library(ggplot2): một package rất mạnh trong việc vẽ biểu đồ, bản đồ với nhiều tùy biến.
- library(lubridate): hỗ trợ thao tác với dữ liệu thời gian (ngày, tháng, năm, giờ,...)
- library(here): hỗ trợ tìm working directory cho R
- library(scales): cung cấp các thao tác tuỳ chỉnh đồ thị
- library(dplyr): cung cấp khả năng thao tác với dữ liệu một các dễ dàng hơn, với các tính năng và hàm bổ sung.
- library(zoo): hỗ trợ tạo định dạng time-serie trên R.

Đọc file: Nhóm sẽ đọc file dữ liệu vào một biến đặt tên là *dataFile*. Ta cũng chuyển các dữ liệu âm thành dương ở bước đầu tiên này.


```
dataFile <- read_csv("owid-covid-data.csv", show_col_types = FALSE)

dataFile$new_cases <- abs(dataFile$new_cases)
dataFile$new_deaths <- abs(dataFile$new_deaths)</pre>
```

Xuất file ra Folder: Nhóm thêm câu lệnh setwd ở đầu mỗi nhiệm vụ để các output được xuất ra một folder riêng (10 nhiệm vụ sẽ có 10 folder riêng).

```
setwd(here())
```

5.2 Nhiệm vụ i

i) Nhóm câu hỏi liên quan đến tổng quát dữ liệu

Dùng tập dữ liệu để trả lời các câu hỏi và trình bày theo đinh dạng

1) Tập mẫu thu thập dữ liệu vào các năm nào

Từ cột date ở bảng dữ liệu, chúng ta lấy dữ liệu năm làm gốc phân loại.

```
i1<-function()
{
   time <- dataFile %>% select(date)
   mdy <- strptime(time$date,format="%m/%d/%Y")
   year <- format(mdy,"%Y")
   cat("Tap mau du lieu thu duoc vao cac nam: ",unique(year))
}
i1()</pre>
```

Kết quả

```
> i1()
Tap mau du lieu thu duoc vao cac nam: 2020 2021 2022
```

2) Số lương đất nước và đinh danh của mỗi đất nước (hiển thi 10 đất nước đầu tiên).

```
iso_code: Country
AFG Afghanistan
OWID_AFR Africa
ALB Albania
Count Số đất nước
```

Thông qua dataframe, chúng ta đếm số lượng đất nước qua isocode và liệt kê ra 10 nước đầu tiên.

```
i2<-function()
}
  isoCode <-dataFile $iso_code
  cnames <-dataFile $location</pre>
  conn < - dataFile $ continent
  i2.1<-data.frame(isoCode, cnames, conn, stringsAsFactors=FALSE)</pre>
 i2.2<-subset(i2.1, i2.1$conn!="")</pre>
  a <- unique (i2.2)
  index <-dim(a)[1]
  data1<-a[1:10,c(1,2)]
  colnames(data1)<-c("iso_code:","Country")</pre>
  rownames(data1)<-c("1","2","3","4","5","6","7","8","9","10")
  prmatrix(data1, left = TRUE, quote = FALSE)
  cat("Count: ",index)
}
i2()
```


Kết quả

```
iso_code: Country
   AFG
              Afghanistan
   ALB
              Albania
3
   D7A
              Algeria
   AND
              Andorra
   AGO
              Angola
              Anguilla
   AIA
   ATG
              Antigua and Barbuda
   ARG
              Argentina
   ARM
              Armenia
10 ABW
              Aruba
Count:
```

Hình 1: Số lượng đất nước và định danh của mỗi đất nước

3) Số lượng châu lục trong tập mẫu

Continent : Số châu lục Africa: Châu phi Asia: Châu Á

Chúng ta lấy dữ liệu từ cột *continent* từ tệp gốc rồi loại bỏ những dữ liệu trống, đồng thời sắp xếp, đếm, phiên dịch cùng liệt kê dữ liệu trong đó.

```
i3<-function()
{
    Con <- dataFile %>% select(continent)
    Con<-unique(Con)
    Con <- Con[Con != ""]
    Con<-sort(Con, decreasing = FALSE)
    Trans<-c("Chau Phi", "Chau A", "Chau Au", "Nam My", "Chau Dai Duong", "Bac My")
    m<-data.frame(unlist(Con),unlist(Trans),stringsAsFactors = FALSE)
    colnames(m)<-c("Continent:","6")
    rownames(m)<-c("1","2","3","4","5","6")
    prmatrix(m, left = TRUE, quote = FALSE)
}
i3()</pre>
```

Kết quả

```
Continent: 6

1 Africa Châu Phi
2 Asia Chau A
3 Europe Chau Au
4 North America Nam My
5 Oceania Chau Dai Duong
6 South America Bac My
```

Hình 2: $S \hat{o}$ lượng châu lục trong tập mẫu

4) Số lượng dữ liệu thể hiện thu thập dữ liệu được trong từng từng châu lục và tổng số

Continent: Observations
Africa value1
Asia value2
Tổng: giá trị tổng

Chúng ta nhóm dữ liệu theo *continent*, sau đó đếm số lượng dòng có trong *continent*, số dòng bằng số dữ liệu thu thập được. Từ đó ta tổng hợp thành một dataframe mới.

```
i4<-function()
{
```



```
formatedData <- dataFile %>% filter(nchar(as.character(continent))>0)
table <- formatedData %>% group_by(continent) %>% summarise(observation =
    length(continent))
ti4<-sum(table$observation)
a<-c("Tong:",ti4)
table<-rbind(table,a)
rownames(table)<-c("1","2","3","4","5","6","7")
prmatrix(table, left = TRUE, quote = FALSE)
return(table)
}
table<-i4()</pre>
```

Kết quả

```
continent observation
1 Africa 38647
2 Asia 35528
3 Europe 36375
4 North America 24438
5 Oceania 8993
6 South America 9335
7 Tong: 153316
```

Hình 3: Số lượng dữ liệu thu thập được trong từng từng châu lục và tổng số

5) Số lượng dữ liệu thể hiện thu thập dữ liệu được trong từng từng đất nước (hiển thị 10 dất nước cuối cùng) và tổng số

```
iso_code Observations
AFG value1
OWID_AFR value2
ALB value3
Tổng: giá trị tổng
```

Tương tự như câu 4 nhưng chúng ta lấy dữ liệu theo location và xuất ra 10 đất nước (theo isocode) cuối cùng.

```
i5<-function()
{
  formatedData <- dataFile %>% filter(nchar(as.character(continent))>0)
  table2 <- formatedData %>% group_by(iso_code) %>% summarise(observation =
        length(iso_code))
  table2.1<-table2[216:225,c(1,2)]
  ti5 <- sum(table2$observation)
  total<-c("Tong:",ti5)
  table2.1<-rbind(table2.1,total)
  rownames(table2.1)<-c("1","2","3","4","5","6","7","8","9","10","11")
  prmatrix(table2.1, left = TRUE, quote = FALSE)
  return(table2<- formatedData %>% group_by(iso_code, location) %>% summarise
        (observation = length(iso_code)))
}
i5data <-i5()</pre>
```



```
iso_code observation
   \/FN
             708
             694
   VGB
   VNM
             759
   VUT
             489
   WLF
   WSM
             459
   YEM
             681
8
             744
   7AF
             704
   ZMB
10 ZWE
             702
11 Tong:
             153316
```

Hình 4: Số lượng dữ liệu thu thập được trong từng từng đất nước (hiển thị 10 đất nước cuối cùng) và tổng số

6) Cho biết các châu lục nào có lượng dữ liệu thu thập nhỏ nhất và giá trị nhó nhất đó?

Từ bảng dữ liêu ở câu 4, ta sử dung hàm min() để tìm giá tri nhỏ nhất giữa các châu lục

```
i6<-function(table)
{
    mini6<-min(as.numeric(table$observation))
    tmini6 <- table %>% filter(observation == min(as.numeric(observation)))
    cat("Chau luc co luong thu thap du lieu nho nhat la",tmini6$continent,"va
        gia tri nho nhat do la",tmini6$observation)
}
i6(table)

Kết quả
> i6()
Chau luc co luong thu thap du lieu nho nhat la Oceania va gia tri nho nhat do
    la 8993
```

7) Cho biết các châu lục nào có lượng dữ liệu thu thập lớn nhất và giá trị lớn nhất đó? Từ bảng dữ liệu ở câu 4, ta sử dụng hàm max() để tìm giá trị lớn nhất giữa các châu lục

```
i7<-function(table)
{
  cuttable<-table[1:6,c(1,2)]
  maxi7<-max(as.numeric(cuttable$observation))
  tmaxi7 <- cuttable %>% filter(observation == max(as.numeric(observation)))
  cat("Chau luc co luong thu thap du lieu lon nhat la",tmaxi7$continent,"va
      gia tri lon nhat do la",tmaxi7$observation)
}
i7(table)
```

Kết quả

```
> i7()
Chau luc co luong thu thap du lieu lon nhat la Africa va gia tri lon nhat do
la 38647
```

8) Cho biết các nước nào có lượng dữ liệu thu thập nhỏ nhất và giá trị nhó nhất đó?

Từ bảng dữ liệu ở câu 5, ta tìm giá trị thu thập dữ liệu nhỏ nhất, sau đó tìm isocode tương ứng, đồng thời ta tìm được tên quốc gia tương ứng với giá trị nhỏ nhất đó.

```
i8<-function(i5data)
{
    minData <- min(as.numeric(i5data$observation))
    i8result <- i5data %>% filter (as.numeric(observation)==minData)
    colnames(i8result)<-c("iso_code","Country Name", "Min observation")
    i8result<-i8result[c(2,3)]
    prmatrix(i8result, left = TRUE, quote = FALSE)
}
i8(i5data)</pre>
```


Kết quả

9) Cho biết các nước nào có lượng dữ liệu thu thập lớn nhất và giá trị lớn nhất đó?

Tương tự câu 8 nhưng chúng ta tìm giá trị lớn nhất.

```
i9<-function(i5data)
{
  maxData <- max(as.numeric(i5data$observation))
  i9result <- i5data %>% filter (as.numeric(observation)==maxData)
  colnames(i9result)<-c("iso_code","Country Name","Max observation")
  i9result<-i9result[c(2,3)]
  prmatrix(i9result, left = TRUE, quote = FALSE)
}
i9(i5data)</pre>
```

Kết quả

```
> i9(i5data)
     Country Name Max observation
[1,] Argentina 781
[2,] Mexico 781
```

10) Cho biết các date nào có lượng dữ liệu thu thập nhỏ nhất và giá trị nhó nhất đó?

Đầu tiên chúng ta sẽ tạo một bảng số liệu thống kê dữ liệu theo ngày, sau đó dựa vào bảng số liệu trên để tìm ra ngày có lượng dữ liệu thu thập nhỏ nhất.

```
dte <- table(dataFile$date)
dte <- as.data.frame(dte)
dte_min <- dte$Var1[dte$Freq==min(dte$Freq)]
cat("Cac ngay co luong du lieu thu thap nho nhat la: ", levels(droplevels(dte _min)), "\n")
cat("Luong du lieu thu thap nho nhat la: ", min(dte$Freq), "\n")</pre>
```

Kết quả

```
> i10 ()
Cac ngay co luong du lieu thu thap nho nhat la: 1/23/2020 2/18/2020
Luong du lieu thu thap nho nhat la: 10
```

11) Cho biết các date nào có lương dữ liệu thu thập lớn nhất và giá tri lớn nhất đó?

Dựa vào bảng số liệu ở câu 10 để tìm ra ngày có lượng dữ liệu thu thập lớn nhất.

```
dte_max <- dte$Var1[dte$Freq==max(dte$Freq)]
cat("Cac ngay co luong du lieu thu thap lon nhat la: ", levels(droplevels(dte _max)), "\n")
cat("Luong du lieu thu thap lon nhat la: ", max(dte$Freq), "\n")</pre>
```

Kết quả

```
> i11 ()
Cac ngay co luong du lieu thu thap lon nhat la: 1/31/2022
Luong du lieu thu thap lon nhat la: 196
```

12) Cho biết số lượng dữ liệu thu thập được theo date và châu lục.

Ta sẽ tổng hợp và đếm số lượng dữ liệu dựa theo ngày và châu lục


```
cont_dte <- table(dataFile$continent, dataFile$date)
cont_dte <- as.data.frame(cont_dte, stringsAsFactors = FALSE)
cont_dte$continent <- cont_dte$Var1
cont_dte$date <- cont_dte$Var2
cont_dte$Number_of_Data <- cont_dte$Freq
cont_dte$Var1 <- NULL
cont_dte$Var2 <- NULL
cont_dte$Freq <- NULL
cont_dte$Freq <- NULL
cont_dte = subset(cont_dte, cont_dte$continent != "")
View(cont_dte)</pre>
```

Kết quả

continent [‡]	date [‡]	Number_of_Data
Africa	1/1/2021	39
Asia	1/1/2021	42
Europe	1/1/2021	41
North America	1/1/2021	16
Oceania	1/1/2021	1
South America	1/1/2021	12
Africa	1/1/2022	33
Asia	1/1/2022	42
Europe	1/1/2022	38
North America	1/1/2022	20

Hình 5: $S \hat{o}$ lượng dữ liệu thu thập được theo ngày và châu lục

13) Cho biết số lượng dữ liệu thu thập được là lớn nhất theo date và châu lục.

Dựa vào bảng đã tổng hợp từ câu 12, ta có thể tìm được số lượng dữ liệu lớn nhất theo date và châu lục.

```
cat("So luong du lieu thu thap lon nhat theo date va chau luc la: ", max(
    cont_dte$Number_of_Data), "\n")
```

Kết quả

```
> i13 ()
So luong du lieu thu thap lon nhat theo date va chau luc la: 48
```

14) Cho biết số lượng dữ liệu thu thập được là nhỏ nhất theo date và châu lục.

Tương tự câu 13, dựa vào bảng số liệu ở câu 12, ta có thể tìm được số lượng dữ liệu nhỏ nhất theo date và châu lục.

```
cat("So luong du lieu thu thap nho nhat theo date va chau luc la: ", min(
    cont_dte$Number_of_Data), "\n")
```

Kết quả

```
> i14 ()
So luong du lieu thu thap nho nhat theo date va chau luc la: 0
```

15) Với một date là k và châu lục t
 cho trước, hãy cho biết số lượng dữ liệu thể hiện thu thập dữ liệu được.

Dựa vào bảng dữ liệu ở câu 12 ta có thể tìm được số lượng dữ liệu thu thập được trong ngày k ở một châu lục t (VD: Asia ngày 1/1/2021)

```
k = readline()
1/1/2021
t = readline()
```


16) Có đất nước nào mà số lượng dữ liệu thu thập được là bằng nhau không? Hãy cho biết các iso_code của đất nước đó.

Trước tiên từ dữ liệu ban đầu ta sẽ lọc ra những nước có cùng iso_code và tìm được số lượng dữ liệu thu thập được của mỗi iso_code, sau đó ta sẽ sắp xếp chúng theo thứ tự tăng dần về số lượng dữ liệu và lọc ra những iso code có lượng dữ liệu bằng nhau

Kết quả

```
iso_code Num_of_Data
     TON
                    12
     WSM
     MSR
                    49
     TZA
                    49
     WLF
                    49
                   194
     CMR
     GRL
                   194
     LBR
                   317
                   317
397
     MUS
     BDT
                   397
     ERI
                   449
     GHA
     TCD
                   449
     GIN
                   515
     MCO
                   515
     ISL
                   516
                   516
     LIE
                   550
```

Hình 6: iso_code của các đất nước có lượng dữ liệu thu thập được bằng nhau

17) Liệt kê iso code, tên đất nước mà chiều dài iso code lớn hơn 3.

Trước tiên chúng ta sẽ tổng hợp danh sách các iso_code sau đó lọc ra những nước có chiều dài iso_code lớn hơn 3.

```
i_c <- table(dataFile$iso_code, dataFile$location)
i_c <- as.data.frame(i_c)
i_l <- subset(i_c, i_c$Freq!=0)
i_l <- as.data.frame(i_l, stringsAsFactors = FALSE)
i <- subset(i_l, str_length(i_l$Var1)>3)
i <- as.data.frame(i)
i$Freq <- NULL
colnames(i) <- c("iso_code", "location")
cat("iso_code cua nhung dat nuoc co do dai iso_code lon hon 3: \n")
print(i, row.names = FALSE)</pre>
```



```
iso_code
                      location
OWID_AFR
OWID_ASI
                       Africa
                         Asia
                       Europe
OWID_EUR
OWID_EUN
               European Union
                  High income
OWID_HIC
OWID_INT
                International
OWID_KOS
                       Kosovo
                   Low income
OWID LIC
OWID_LMC Lower middle income
OWID_NAM
                North America
OWID_OCE
                      Oceania
                South America
OWID SAM
OWID_UMC Upper middle income
OWID_WRL
                        World
```

Hình 7: Những nước có độ dài iso code lớn hơn 3

5.3 Nhiệm vụ ii

ii) Nhóm câu hỏi liên quan đến mô tả thống kê cơ bản dữ liệu

Với mỗi quốc gia mà thuộc về nhóm cần tính số liệu thống kê lần lượt cho nhiễm và tử vong do coronavirus được báo cáo mới:

Xử lý chung: Trước hết, ta cần trích lọc dữ liệu cần thiết của 3 quốc gia cần xử lý (Indonesia, Japan, Vietnam), để thuận tiện hơn trong khi thực hiện chương trình. Các câu hỏi là tương đương nhau cho mỗi quốc gia, do đó, chúng ta có thể dùng dòng *for* để xử lý.

Lưu ý: Ở phần trình bày câu ii này, ta quy ước số thứ tự 1, 2, 3 lần lượt tương ứng với Indonesia, Japan, Vietnam.

```
indoFile <- subset(dataFile, dataFile$location == "Indonesia")
japanFile <- subset(dataFile, dataFile$location == "Japan")
vietnamFile <- subset(dataFile, dataFile$location == "Vietnam")

ii_File <- list(indoFile, japanFile, vietnamFile)
ii_string <- cbind("Indonesia", "Japan", "Vietnam")</pre>
```

1) Tính giá trị nhỏ nhất, lớn nhất

Chúng ta chỉ cần dùng hàm min(), max() đơn giản, với lưu ý là phải bỏ qua các giá trị NA. Ta cũng tạo sẵn các vector để lưu giá trị của phép tính nhằm thực hiện câu hỏi bên dưới dễ dàng hơn.

```
cases_min <- vector(length = 3)
cases_max <- vector(length = 3)
deaths_min <- vector(length = 3)
deaths_max <- vector(length = 3)

for (i in 1:3) {
   cases_min[i] = min(na.omit(data.frame(ii_File[i])$new_cases))
   cases_max[i] = max(na.omit(data.frame(ii_File[i])$new_cases))
   deaths_min[i] = min(na.omit(data.frame(ii_File[i])$new_deaths))
   deaths_max[i] = max(na.omit(data.frame(ii_File[i])$new_deaths))
   cat(ii_string[i], "min new cases = ", cases_min[i], "\n")
   cat(ii_string[i], "max new cases = ", cases_max[i], "\n")
   cat(ii_string[i], "min new deaths = ", deaths_min[i], "\n")
   cat(ii_string[i], "max new deaths = ", deaths_max[i], "\n")
}</pre>
```



```
Indonesia min new cases: 0
Indonesia max new cases: 64718
Indonesia min new deaths: 0
Indonesia max new deaths: 2069

Japan min new cases: 0
Japan max new cases: 104345
Japan min new deaths: 0
Japan max new deaths: 271

Vietnam min new cases: 0
Vietnam max new cases: 54830
Vietnam min new deaths: 0
Vietnam max new deaths: 804
```

Hình 8: Giá trị lớn nhất, nhỏ nhất

2) Tính tứ phân vị thứ nhất(Q1), thứ hai(Q2), thứ ba(Q3)

Để gọn gàng, ở những phần tiếp theo trong câu ii này, bài viết sẽ không trình bày những dòng lệnh tương tự với nhau nữa.

Để tính tứ phân vị, chúng ta sử dụng hàm *quantile*(). Hàm này sẽ trả về cả 5 giá trị tứ phân vị, nên ta chỉ cần lấy các giá trị thứ 2, 3, 4 tương ứng với Q1, Q2, Q3.

```
cases_Q1 <- vector(length = 3)

for (i in 1:3) {
  cases_Q1[i] = unname(quantile(na.omit(data.frame(ii_File[i])$new_cases))[2
         ])
  cat(ii_string[i], "Q1 new cases =", cases_Q1[i], "\n")
}</pre>
```

Kết quả

```
Indonesia Q1 new cases: 766
Indonesia Q3 new cases: 6816.5
Indonesia Q1 new deaths: 33
Indonesia Q3 new deaths: 187

Japan Q1 new cases: 225
Japan Q3 new cases: 3342.5
Japan Q1 new deaths: 4
Japan Q3 new deaths: 4

Vietnam Q1 new cases: 1
Vietnam Q1 new cases: 4758
Vietnam Q1 new deaths: 0
Vietnam Q3 new deaths: 113
```

Hình 9: Giá trị tứ phân vị

3) Tính giá trị trung bình (Avg)

Chúng ta sử dụng hàm mean() và bỏ qua các giá trị NA để tính giá trị trung bình.

```
cases_avg <- vector(length = 3)

for (i in 1:3) {
   cases_avg[i] = mean(na.omit(data.frame(ii_File[i])$new_cases))
   cat(ii_string[i], "average new cases =", cases_avg[i], "\n")
}</pre>
```

```
Indonesia average new cases: 7078.772
Indonesia average new deaths: 205.6287
Japan average new cases: 5822.466
Japan average new deaths: 29.38347
Vietnam average new cases: 3610.399
Vietnam average new deaths: 69.28822
```

Hình 10: Giá trị trung bình

4) Tính giá trị độ lệch chuẩn (Std)

Chúng ta sử dụng hàm sd() và bỏ qua các giá trị NA để tính độ lệch chuẩn.

```
cases_std <- vector(length = 3)

for (i in 1:3) {
   cases_std[i] = sd(na.omit(data.frame(ii_File[i])$new_cases))
   cat(ii_string[i], "standard deviation new cases =", cases_std[i], "\n")
}</pre>
```

Kết quả

```
Indonesia standard deviation new cases: 10904.26
Indonesia standard deviation new deaths: 348.4646
Japan standard deviation new cases: 16231.87
Japan standard deviation new deaths: 36.63266
Vietnam standard deviation new cases: 6917.646
Vietnam standard deviation new deaths: 116.4545
```

Hình 11: Giá trị độ lệch chuẩn

5) Đếm xem có bao nhiều outliers, một quan sát mà giá trị của nó nằm trong khoảng sau:

```
IQR = Q3 - Q1 outliers < Q1 - 1.5 * IQR hoặc outliers > Q3 + 1.5 * IQR
```

Với giá trị Q1, Q3 đã tính ở câu trên, ta dễ dàng tính được giá trị IQR. Sau đó kết hợp subset() để trích xuất dữ liệu thỏa mãn outlier và nrow() để xác định số hàng trong subset vừa thực hiện.

```
cases_outlier <- vector(length = 3)

for (i in 1:3) {
   cases_IQR = cases_Q3[i] - cases_Q1[1]
   cases_outlier[i] = nrow(subset(data.frame(ii_File[i]),
   new_cases < cases_Q1[i] - 1.5*cases_IQR |
   new_cases > cases_Q3[i] + 1.5*cases_IQR))

   cat(ii_string[i], "outliers new cases =", cases_outlier[i], "\n")
}
```

Kết quả

```
Indonesia outliers new cases = 80
Indonesia outliers new deaths = 74
Japan outliers new cases = 93
Japan outliers new deaths = 93
Vietnam outliers new cases = 115
Vietnam outliers new deaths = 63
```

Hình 12: Số lượng outlier

6) Lập bảng mô tả số liệu thống kê cho từng đất nước thuộc về nhóm:

Chúng ta lập bảng bằng cách sử dụng cbind() và rbind() để kết hợp các dữ liệu lại với nhau.

```
cases_table <- vector()
for (i in 1:3) {
   cases_table = rbind(cases_table, cbind("Countries" = ii_string[i],
   "Min"=cases_min[i], "Q1"=cases_Q1[i], "Q2"=cases_Q2[i],
   "Q3"=cases_Q3[i], "Max"=cases_max[i], "Avg"=cases_avg[i],
   "Std"=cases_std[i], "Outlier"=cases_outlier[i]))
}</pre>
```

46

113

Kết quả

Japan

Countries <chr></chr>	Min <chr></chr>	Q1 <chr></chr>	Q2 <chr></chr>	Q3 <chr></chr>	Max <chr< th=""><th></th><th>Std <chr></chr></th><th>Outlier <chr></chr></th></chr<>		Std <chr></chr>	Outlier <chr></chr>
Indonesia	0	766	3874	6816.5	6471	8 7078.7719054242	10904.2606094201	80
Japan	0	225	1032	3342.5	1043	345 5822.46640316206	16231.8661554278	93
Vietnam	0	1	10	4758	5483	3610.39920948617	6917.64550707318	115
Countries <chr></chr>	Min <chr></chr>	Q1 <chr></chr>	Q2 <chr></chr>	Q3 <chr></chr>	Max <chr></chr>	Avg <chr></chr>	Std <chr></chr>	Outlier <chr></chr>
Indonesia	0	33	100	1.27	2069	205 628601083122	3.48.46457167230	7.4

Hình 13: Bảng số liệu new cases (phía trên) và new deaths (phía dưới)

29.3834688346883

69.2882249560633

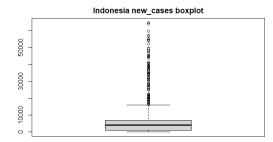
7) Vẽ biểu đồ boxplot hay còn được gọi là box-and-whisker cho nhiễm coronavirus Rất rõ ràng, chúng ta sử dụng hàm boxplot() để vẽ biểu đồ boxplot cho dữ liệu.

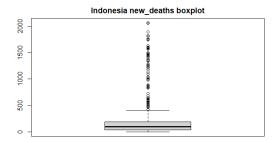
271

804

```
for (i in 1:3) {
   boxplot(data.frame(ii_File[i])$new_cases, main=paste(ii_string[i], "new_cases boxplot"))
   boxplot(data.frame(ii_File[i])$new_deaths, main=paste(ii_string[i], "new_deaths boxplot"))
}
```

Kết quả

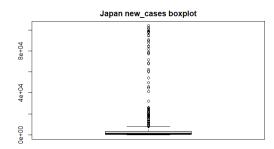

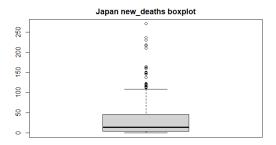

36.6326603229071

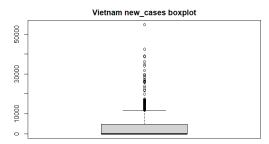
116.454478889211

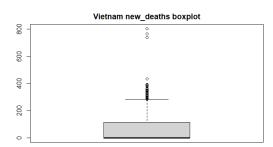
93

Hình 14: Biểu đồ boxplot của new cases và new deaths

5.4 Nhiêm vu iii

iii) Nhóm câu hỏi liên quan đến dữ liệu thể hiện thu thập dữ liệu

Với mỗi quốc gia mà thuộc về nhóm cần tính số liệu thống kê lần lượt cho nhiễm và tử vong do coronavirus:

Xử lí chung: Đầu tiên chúng ta nhập dữ liệu vào bảng, sửa những giá trị âm lại thành giá trị dương và sau đó lọc tiếp dữ liệu của từng nước cần được xử lí ra bảng.

Vì câu hỏi tính số liệu thống kê lần lượt cho nhiễm và tử vong như nhau (trừ câu 7 và 8) nên báo cáo chỉ giới thiệu về cách xử lí đối với lượt nhiễm; làm tương tự đối với lượt tử vong.

```
dataFile <- read_csv("owid-covid-data.csv", show_col_types = FALSE)

# convert negative entries to positive
dataFile$new_cases <- abs(dataFile$new_cases)
dataFile$new_deaths <- abs(dataFile$new_deaths)

# separate country from database
dataFile_ISO <- subset(dataFile, iso_code==country_code)</pre>
```

1) Có bao nhiều ngày có số lần dữ liệu không được báo cáo mới.

Từ bảng dữ liệu cho từng nước, ta lọc ra các ngày có dữ liệu được báo cáo hợp lệ (khác 0 và khác NA), sau đó loại những ngày hợp lệ ra khỏi bảng dữ liệu chung của nước đó, ta được bảng những ngày không được báo cáo mới.

2) Có bao nhiều ngày có số ca nhiễm/ tử vong là thấp nhất được báo cáo mới.

Từ bảng dữ liệu được báo cáo hợp lệ, ta tìm số ca nhiễm trong ngày thấp nhất rồi thống kê xem có bao nhiêu ngày có số ca nhiễm bằng với số ca vừa tìm được.

3) Có bao nhiêu ngày có số ca nhiễm/ tử vong là cao nhất được báo cáo mới

Từ bảng dữ liệu được báo cáo hợp lệ, ta tìm số ca nhiễm trong ngày cao nhất rồi thống kê xem có bao nhiêu ngày có số ca nhiễm bằng với số ca vừa tìm được.

 Thể hiện bảng số liệu như sau: Không được báo cáo mới

> Countries Infections Deaths ctr i value value

Báo cáo mới:

Countries Infections Deaths ctr i value value

Không được báo cáo mới: Xuất ra bảng những ngày không có báo cáo mới (ở câu 1)

```
colnames(invalid_cases) <- c("Countries", "Infections", "Deaths")
cat("4. \nKhong duoc bao cao moi: \n")
print(invalid_cases)</pre>
```

Báo cáo mới: Từ bảng dữ liệu chung của từng nước, kết hợp với số ca thấp nhất/cao nhất tìm được ở câu 2) và 3), chúng ta tạo bảng gồm những ngày có số ca nhiễm thấp nhất và cao nhất, sau đó xuất bảng ra màn hình.

```
min_max_cases <- subset(dataFile_ISO, new_cases==cases_min | new_cases==cases
    _max, select = c(location, new_cases, new_deaths))
colnames(min_max_cases) <- c("Countries", "Infections", "Deaths")
cat("\nBao cao moi: \n")
print(min_max_cases)</pre>
```

5) Cho biết số ngày ngắn nhất liên tiếp mà không có dữ liệu được báo cáo Hướng giải quyết: Tìm chuỗi ngày ngắn nhất mà có số ca nhiễm bằng NA Trong R: Tạo một hàm mới $condition_NA$ xác định xem ngày hôm đó số ca nhiễm có phải NA hay không (hàm trả về TRUE hoặc FALSE), sau đó áp dụng hàm lên toàn bộ cột new_cases của bảng dữ liệu của từng nước. Ta được một chuỗi kí tự bao gồm TRUE và FALSE nối tiếp với nhau, tương ứng với kết quả trả về của hàm. Sau đó dùng hàm rle để thống kê số lần xuất hiện liên tiếp của từng kết quả (TRUE hoặc FALSE). Cuối cùng ta tìm giá trị nhỏ nhất của số lần xuất hiện TRUE.

6) Cho biết số ngày dài nhất liên tiếp mà không có dữ liệu được báo cáo Tương tự câu 5), nhưng chúng ta tìm giá trị lớn nhất của số lần xuất hiện TRUE

7) Cho biết số ngày ngắn nhất liên tiếp mà không có người nhiễm bệnh mới Hướng giải quyết: Tìm chuỗi ngày ngắn nhất mà có số ca nhiễm bằng 0 Trong R: Tạo một hàm mới condition_no_new_cases xác định xem ngày hôm đó số ca nhiễm có bằng 0 hay không (hàm trả về TRUE hoặc FALSE). Sau đó thực hiện tương tự như câu 5)

```
condition_no_new_cases <- function(x) x==0
dataFile_cases_zero <- rle(condition_no_new_cases(dataFile_ISO$new_cases))
cases_zero_minFreq <- min(dataFile_cases_zero$lengths[dataFile_cases_zero$
    values == TRUE], na.rm = TRUE)
# checks if NA, Inf/-Inf or NaN -> resets to 0
cases_zero_minFreq[!is.finite(cases_zero_minFreq)] <- 0
cat("7. So ngay ngan nhat lien tiep khong co nguoi nhiem benh moi:", cases_zero_minFreq,"\n")</pre>
```

8) Cho biết số ngày dài nhất liên tiếp mà không có người nhiễm bệnh mới Tương tự câu 7), nhưng chúng ta tìm giá trị lớn nhất của số lần xuất hiện *TRUE*

```
condition_no_new_cases <- function(x) x==0
dataFile_cases_zero <- rle(condition_no_new_cases(dataFile_ISO$new_cases))
cases_zero_maxFreq <- max(dataFile_cases_zero$lengths[dataFile_cases_zero$
    values == TRUE], na.rm = TRUE)
# checks if NA, Inf/-Inf or NaN -> resets to 0
cases_zero_maxFreq[!is.finite(cases_zero_maxFreq)] <- 0
cat("8. So ngay dai nhat lien tiep khong co nguoi nhiem benh moi:", cases_zero_maxFreq,"\n")</pre>
```

Làm tương tự với các nước còn lại cần được xử lí dữ liệu.

Indonesia

```
---Ca nhiem---
1. So ngay du lieu khong duoc bao cao moi: 8 ngay
2. So ngay co so ca nhiem thap nhat: 3
3. So ngay co so ca nhiem cao nhat: 1
Khong duoc bao cao moi:
# A tibble: 8 x 3
 Countries Infections Deaths
  <chr>
         <dbl> <dbl>
1 Indonesia
                 0
2 Indonesia
                    0
3 Indonesia
                    0
4 Indonesia
                    0
                          NA
5 Indonesia
                    0
                          0
6 Indonesia
                   0
                          0
7 Indonesia
                   0
                          0
8 Indonesia
                   NA
                         158
Bao cao moi:
# A tibble: 4 x 3
 Countries Infections Deaths
  <chr> <dbl> <dbl>
1 Indonesia
                   2
                          NA
2 Indonesia
                    2
                          NA
3 Indonesia
                          NA
                    2
4 Indonesia
                <u>64</u>718
                         167
5. So ngay ngan nhat lien tiep khong co du lieu duoc bao cao: 1
6. So ngay dai nhat lien tiep khong co du lieu duoc bao cao: 1
7. So ngay ngan nhat lien tiep khong co nguoi nhiem benh moi: 1
8. So ngay dai nhat lien tiep khong co nguoi nhiem benh moi: 3
                  Hình 15: Kết quả đối với ca nhiễm
---Ca tu vong---
1. So ngay du lieu khong duoc bao cao moi: 15 ngay
2. So ngay co so ca tu vong thap nhat: 5
3. So ngay co so ca tu vong cao nhat: 1
Khong duoc bao cao moi:# A tibble: 15 x 3
  Countries Infections Deaths
   <chr>
         <dbl> <dbl>
```

1 Indonesia 2 2 Indonesia 0 NA 3 Indonesia 0 NA 4 Indonesia 0 5 Indonesia 2 6 Indonesia 0 NA 7 Indonesia 2 NA 8 Indonesia NA 13 9 Indonesia 8 NΔ 10 Indonesia 0 11 Indonesia 21 12 Indonesia 17 0 13 Indonesia 38 0 14 Indonesia 0 0 15 Indonesia 0

Hình 16: Kết quả đối với ca tử vong


```
Bao cao moi:
# A tibble: 6 x 3
  Countries Infections Deaths
  <chr>
                  <dbl> <dbl>
1 Indonesia
                     7
                              1
2 Indonesia
                     27
                              1
3 Indonesia
                     65
                              1
4 Indonesia
                  <u>45</u>203
                           <u>2</u>069
5 Indonesia
                    264
                              1
6 Indonesia
                    174
                              1
```

- 5. So ngay ngan nhat lien tiep khong co du lieu duoc bao cao: 9
- 6. So ngay dai nhat lien tiep khong co du lieu duoc bao cao: 9

Hình 17: Kết quả đối với ca tử vong

5.5 Nhiệm vụ iv

iv) Nhóm câu hỏi liên quan đến trực quan dữ liệu

Xử lý chung cho câu 1 và 2

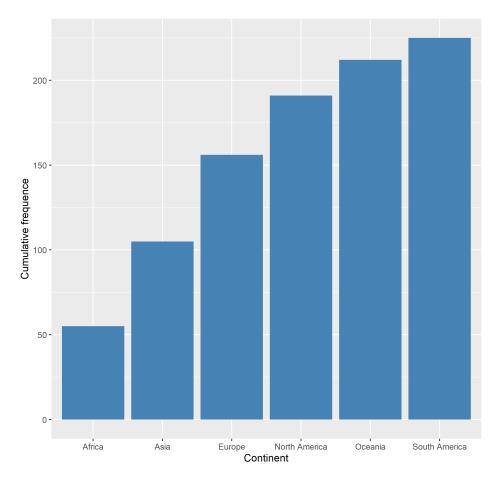
Chúng ta tính tổng số quốc gia dựa trên châu lục, tính tỉ lệ số đất nước từng châu lục so với số đất nước toàn thế giới rồi đưa chúng vào bảng.

```
Countries <- dataFile %>% select(location)
Con <- dataFile %>% select(continent)
temp<- cbind(Countries,Con)
temp <- distinct(temp)
Countries <- count(temp, 'continent')
probability <- prop.table(Countries[,2])
cumulative <- cumsum(Countries[,2])
Countries <- cbind(Countries, probability,cumulative)</pre>
```

1) Vẽ biểu đồ tần số tích lũy quốc gia cho các châu lục

```
graph1 <- ggplot(data = Countries, aes(x=continent, y=cumulative)) +
geom_bar(stat = "identity", position = "dodge", fill = "steelblue") +
labs(title = "",x="Continent", y="Cumulative frequence")
graph1
ggsave("iv.1) Cumulative frequence.png", plot = graph1)</pre>
```


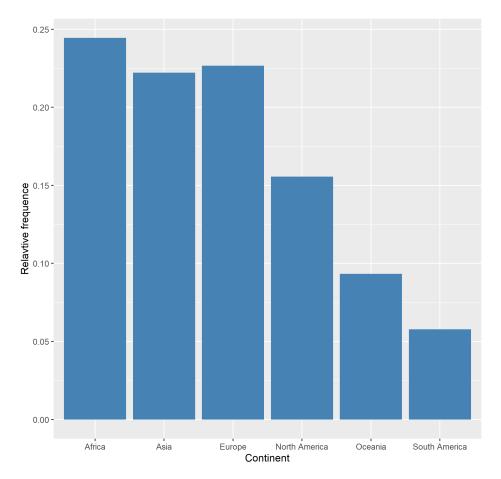
Hình 18: $Bi\mathring{eu}$ đồ tần số tích lũy quốc gia cho các châu lục

2) Vẽ biểu đồ tần số tương đối quốc gia cho các châu lục

```
graph2 <- ggplot(data = Countries, aes(x=continent, y=probability)) +
  geom_bar(stat = "identity", position = "dodge", fill = "steelblue") +
  labs(title = "",x="Continent", y="Relavtive frequence")

graph2
ggsave("iv.2) Relavtive frequence.png", plot = graph2)</pre>
```


Hình 19: Biểu đồ tần số tương đối quốc gia cho các châu lục

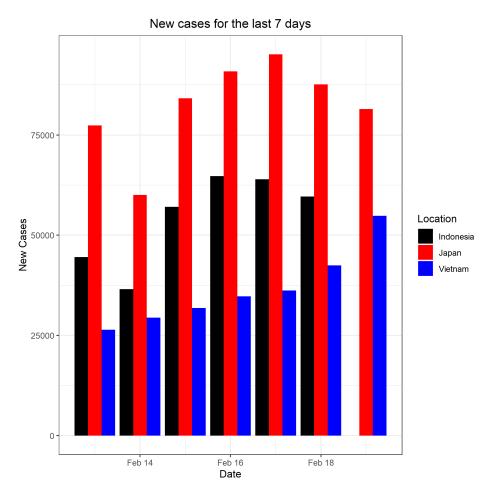
Xử lý chung cho câu 3 và 4

Chúng ta lấy dữ liệu newcases và số newdeaths theo quốc gia, cùng với date, rồi tách bộ phận dữ liệu gồm 7 ngày cuối cùng của năm cuối cùng của từng quốc gia.

3) Vẽ biểu đồ thể hiện nhiễm bệnh đã báo cáo của các quốc gia trong 7 ngày cuối của năm cuối cùng

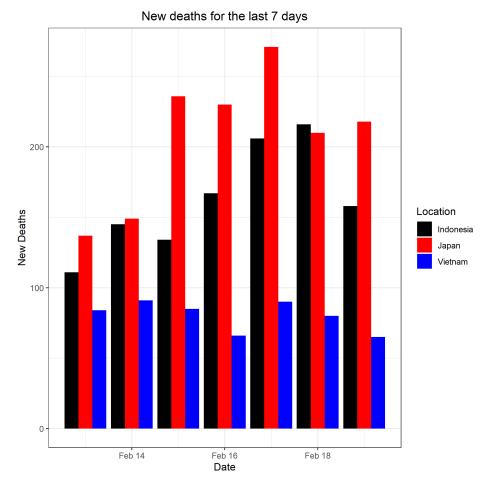
Kết quả

Hình 20: Biểu đồ thể hiện nhiễm bênh đã báo cáo của các quốc gia trong 7 ngày cuối của năm cuối cùng

4) Vẽ biểu đồ thể hiện tử vong đã báo cáo của các quốc gia trong 7 ngày cuối của năm cuối cùng

Hình 21: Biểu đồ thể hiện tử vong đã báo cáo của các quốc gia trong 7 ngày cuối của năm cuối cùng

Xử lý chung cho câu 5 và 6

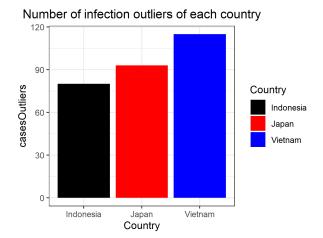
Chúng ta lấy dữ liệu từ câu 5 phần ii để làm cơ sở xử lý yêu cầu bài toán.

```
datafromii.5 <- cbind(c("Indonesia","Japan","Vietnam"),as.data.frame(cases_
    outlier),as.data.frame(deaths_outlier))
colnames(datafromii.5) <- c("Country","casesOutliers","deathsOutliers")</pre>
```

5) Vẽ biểu đồ phổ đất nước xuất hiện outliers cho nhiễm bệnh

```
graph5 <- ggplot(data = datafromii.5, aes(x=Country, y=casesOutliers, fill =
    factor(Country))) +
    geom_bar(stat="identity") +
    theme_bw() +
    labs(title = "Number of infection outliers of each country") +
    theme(plot.title = element_text(hjust = 0.5)) + scale_fill_manual("Country"
        , values = c("Indonesia" = "black", "Japan" = "red", "Vietnam" = "blue")
    )
    graph5
    ggsave("iv.5) caseOutPlot.png", plot = graph5)</pre>
```


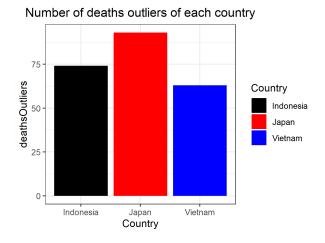

Hình 22: Biểu đồ phổ đất nước xuất hiện outliers cho nhiễm bệnh

6) Vẽ biểu đồ phổ đất nước xuất hiện outliers cho tử vong

```
graph6 <- ggplot(data = datafromii.5, aes(x=Country, y=deathsOutliers, fill =
    factor(Country))) +
geom_bar(stat="identity") +
theme_bw() +
labs(title = "Number of deaths outliers of each country") +
theme(plot.title = element_text(hjust = 0.5)) + scale_fill_manual("Country"
    , values = c("Indonesia" = "black", "Japan" = "red", "Vietnam" = "blue")
    )
graph6
ggsave("iv.6) deathOutPlot.png", plot = graph6)</pre>
```

Kết quả

Hình 23: Biểu đồ đồ phổ đất nước xuất hiện outliers cho tử vong

5.6 Nhiệm vụ v

v) Nhóm câu hỏi liên quan đến trực quan dữ liệu theo thời gian là tháng

Với mỗi quốc gia mà thuộc về nhóm, trên từng năm hãy vẽ biểu đồ thể hiện trục Ox là thời gian, trục Oy là nhiễm bệnh/tử vong. Hãy dùng 4 ký số của mã đề để vẽ 4 tháng tương ứng theo ký số đó. Nếu ký số là 0 thì lấy tháng là 10.

Xử lí chung: Đầu tiên chúng ta nhập dữ liệu vào bảng, sửa những giá trị âm lại thành giá trị dương, đồng thời định dạng ngày tháng lại để dễ dàng xử lí và sau đó lọc tiếp dữ liệu của từng nước cần được xử lí ra bảng.

```
dataFile <- read_csv("owid-covid-data.csv", show_col_types = FALSE)

# convert negative entries to positive
dataFile$new_cases <- abs(dataFile$new_cases)
dataFile$new_deaths <- abs(dataFile$new_deaths)

# convert date to machine-readable format
dataFile$date <- as.Date(dataFile$date, format="%m/%d/%Y")

# separate country from database
dataFile_ISO <- subset(dataFile, iso_code==country_code)</pre>
```

Vì các câu hỏi như nhau đối với từng năm cần xử lí dữ liệu nên báo cáo chỉ giới thiệu qua cách xử lí đối với năm đầu tiên.

1) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu nhiễm bệnh cho từng tháng Đầu tiên ta tách dữ liệu về các ca nhiễm bệnh của tất cả các tháng cần được xử lí ra bảng riêng, sau đó thêm một cột month ứng với tên tháng cho từng ngày được báo cáo. Cuối cùng ta dùng ggplot để vẽ đồ thị và ggsave để lưu về máy.

```
dataFile_cases <- subset(dataFile_ISO, new_cases>0 &
                ((format(date, "%m") == "01") | (format(date, "%m") == "03") |
                (format(date, "%m") == "04") | (format(date, "%m") == "05")) &
                format(date, "%Y") == "2020",
                select = c(date, new_cases))
dataFile_cases <- dataFile_cases %>% mutate(month = as.numeric(format(
   dataFile_cases$date,"%m"))) %>%
                                    mutate(month = month.name[month])
dataFile_cases$month = factor(dataFile_cases$month, levels = c("January", "
   March", "April", "May"))
dataFile_cases_plot <- ggplot(data = dataFile_cases, mapping = aes(x = date,
   y = new_cases, label = new_cases)) +
                    geom_line() + geom_point() +
                    facet_grid(~ dataFile_cases$month, scales = "free_x",
                        drop = FALSE) +
                    labs(x = "",
                         y = "Number of new cases",
                         title = "New COVID-19 cases in Indonesia",
                         subtitle = "Number of newly reported COVID-19 cases
                             by date in January, March, April and May of 2020"
                             ) +
                    theme_bw() + theme(text = element_text(size = 14)) +
                    theme(plot.title = element_text(face = "bold")) +
                    theme(plot.subtitle = element_text(face = "italic")) +
                    theme(axis.text.x = element_text(angle = 0, size = 9)) +
                    theme(plot.margin = margin(1,1.2,0.5,1, "cm")) +
                    theme(panel.spacing.x = unit(4, "mm")) +
                    scale_y_continuous(labels = label_number())
ggsave(dataFile_cases_plot, filename = paste(country_code, "2020_new_cases.pdf
   ",sep="_"), width = 12, height = 6)
```


New COVID-19 cases in Indonesia

January March April May

750

500

250

Number of newly reported COVID-19 cases by date in January, March, April and May of 2020

Hình 24: Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu nhiễm bệnh cho từng tháng

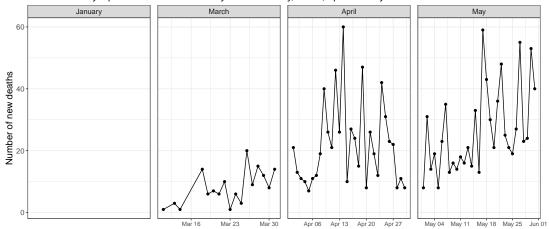
2) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu tử vong cho từng tháng Tương tự câu 1), ta tách dữ liệu về các ca tử vong cho tất cả các tháng cần được xử lí.

```
dataFile_deaths <- subset(dataFile_ISO, new_deaths>0 &
                ((format(date, "%m") == "01") | (format(date, "%m") == "03") |
                (format(date, "%m") == "04") | (format(date, "%m") == "05")) &
                format(date, "%Y") == "2020",
                select = c(date, new_deaths))
dataFile_deaths <- dataFile_deaths %>% mutate(month = as.numeric(format(
   dataFile_deaths$date,"%m"))) %>%
                                   mutate(month = month.name[month])
dataFile_deaths$month = factor(dataFile_deaths$month, levels = c("January", "
   March", "April", "May"))
dataFile_deaths_plot <- ggplot(data = dataFile_deaths, mapping = aes(x = date
   , y = new_deaths, label = new_deaths)) +
                    geom_line() + geom_point() +
                    facet_grid(~ dataFile_deaths$month, scales = "free_x",
                        drop = FALSE) +
                    labs(x = "",
                         y = "Number of new deaths",
                         title = "New COVID-19 deaths in Indonesia",
                         subtitle = "Number of newly reported COVID-19 deaths
                             by date in January, March, April and May of 2020
                             ") +
                    theme_bw() + theme(text = element_text(size = 14)) +
                    theme(plot.title = element_text(face = "bold")) +
                    theme(plot.subtitle = element_text(face = "italic")) +
                    theme(axis.text.x = element_text(angle = 0, size = 9)) +
                    theme(plot.margin = margin(1,1.2,0.5,1, "cm")) +
                    theme(panel.spacing.x = unit(4, "mm")) +
                    scale_y_continuous(labels = label_number())
ggsave(dataFile_deaths_plot, filename = paste(country_code,"2020_new_deaths
   .pdf",sep="_"), width = 12, height = 6)
```


New COVID-19 deaths in Indonesia

Number of newly reported COVID-19 deaths by date in January, March, April and May of 2020

Hình 25: Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu tử vong cho từng tháng

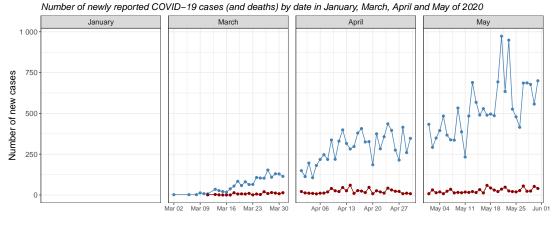
3) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu gồm nhiễm bệnh và tử vong cho từng tháng Tương tự câu 2), ta tách dữ liệu về các ca nhiễm bệnh và tử vong cho tất cả các tháng cần được xử lí.

```
dataFile_cases <- subset(dataFile_ISO, new_cases>0 &
                ((format(date, "%m") == "01") | (format(date, "%m") == "03") |
                (format(date, "%m") == "04") | (format(date, "%m") == "05")) &
                format(date,"%Y") == "2020",
                select = c(date, new_cases, new_deaths))
dataFile_cases <- dataFile_cases %>% mutate(month = as.numeric(format(
   dataFile_cases$date,"%m"))) %>%
                                    mutate(month = month.name[month])
dataFile_cases$month = factor(dataFile_cases$month, levels = c("January", "
   March", "April", "May"))
dataFile_cases_plot <- ggplot(data = dataFile_cases, mapping = aes(x = date))</pre>
                    geom_line(aes(y = new_cases, color = "Cases")) +
                    geom_line(aes(y = new_deaths, color = "Deaths")) +
                    geom_point(aes(y = new_cases, color = "Cases")) +
                    geom_point(aes(y = new_deaths, color = "Deaths")) +
                    facet_grid(~ dataFile_cases$month, scales = "free_x",
                        drop = FALSE) +
                    labs(x = "",
                         y = "Number of new cases",
                         title = "New COVID-19 cases (and deaths) in
                             Indonesia",
                         subtitle = "Number of newly reported COVID-19 cases
                             (and deaths) by date in January, March, April and
                              May of 2020") +
                    scale_color_manual(values = colors) +
                    theme_bw() + theme(text = element_text(size = 14)) +
                    theme(plot.title = element_text(face = "bold")) +
                    theme(plot.subtitle = element_text(face = "italic")) +
                    theme(axis.text.x = element_text(angle = 0, size = 9)) +
                    theme(plot.margin = margin(1,1.2,0.5,1, "cm")) +
                    theme(panel.spacing.x = unit(4, "mm")) +
                    theme(legend.position = "bottom") +
                    theme(legend.title = element_blank()) +
                    scale_y_continuous(labels = label_number())
ggsave(dataFile_cases_plot, filename = paste(country_code,"2020_new_cases_
   deaths.pdf",sep="_"), width = 12, height = 6)
```


Kết quả

New COVID-19 cases (and deaths) in Indonesia

Hình 26: Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu gồm nhiễm bệnh và tử vong cho từng tháng

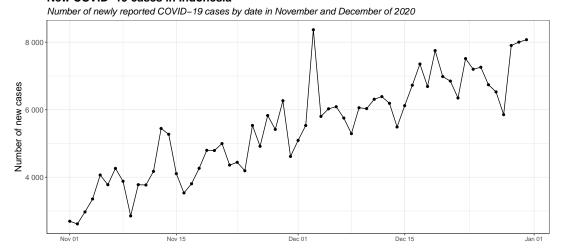
- Cases - Deaths

4) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu nhiễm bệnh gồm 2 tháng cuối của năm Tương tư câu 1), ta tách dữ liêu về các ca nhiễm bênh của 2 tháng cuối của năm.

```
dataFile_cases <- subset(dataFile_ISO, new_cases>0 &
                ((format(date,"%m")=="11") | (format(date,"%m")=="12")) &
                format(date, "%Y") == "2020",
                select = c(date, new_cases))
dataFile_cases_plot <- ggplot(data = dataFile_cases, mapping = aes(x = date,
   y = new_cases, label = new_cases)) +
                    geom_line() + geom_point() +
                    labs(x = "",
                         y = "Number of new cases",
                         title = "New COVID-19 cases in Indonesia",
                         subtitle = "Number of newly reported COVID-19 cases
                             by date in November and December of 2020") +
                    theme_bw() + theme(text = element_text(size = 14)) +
                    theme(plot.title = element_text(face = "bold")) +
                    theme(plot.subtitle = element_text(face = "italic")) +
                    theme(axis.text.x = element_text(angle = 0, size = 9)) +
                    theme(plot.margin = margin(1,1.2,0.5,1, "cm")) +
                    theme(panel.spacing.x = unit(4, "mm")) +
                    scale_y_continuous(labels = label_number())
ggsave(dataFile_cases_plot, filename = paste(country_code,"2020_new_cases_nov
   +dec.pdf", sep="_"), width = 12, height = 6)
```


New COVID-19 cases in Indonesia

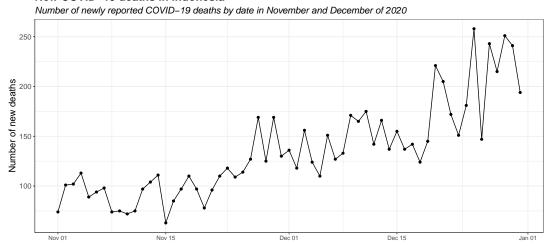
Hình 27: Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu nhiễm bệnh gồm 2 tháng cuối của năm

5) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu tử vong gồm 2 tháng cuối của năm Tương tự câu 2), ta tách dữ liệu về các ca tử vong của 2 tháng cuối của năm.

```
dataFile_deaths <- subset(dataFile_ISO, new_deaths>0 &
                ((format(date, "%m") == "11") | (format(date, "%m") == "12")) &
                format(date, "%Y") == "2020",
                select = c(date, new_deaths))
dataFile_deaths_plot <- ggplot(data = dataFile_deaths, mapping = aes(x = date
   , y = new_deaths, label = new_deaths)) +
                    geom_line() + geom_point() +
                    labs(x = "",
                         y = "Number of new deaths",
                         title = "New COVID-19 deaths in Indonesia",
                         subtitle = "Number of newly reported COVID-19 deaths
                              by date in November and December of 2020") +
                    theme_bw() + theme(text = element_text(size = 14)) +
                    theme(plot.title = element_text(face = "bold")) +
                    theme(plot.subtitle = element_text(face = "italic")) +
                    theme(axis.text.x = element_text(angle = 0, size = 9)) +
                    theme(plot.margin = margin(1,1.2,0.5,1, "cm")) +
                    theme(panel.spacing.x = unit(4, "mm")) +
                    scale_y_continuous(labels = label_number())
ggsave(dataFile_deaths_plot, filename = paste(country_code,"2020_new_deaths_
   nov+dec.pdf",sep="_"), width = 12, height = 6)
```


New COVID-19 deaths in Indonesia

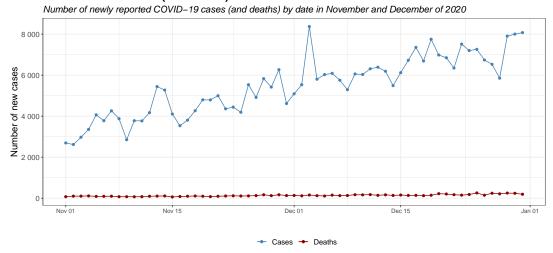
Hình 28: Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu tử vong gồm 2 tháng cuối của năm

6) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu gồm nhiễm bệnh và tử vong gồm 2 tháng cuối của năm Tương tự câu 3), ta tách dữ liệu về các ca nhiễm bệnh và tử vong cho 2 tháng cuối của năm.

```
dataFile_cases <- subset(dataFile_ISO, new_cases>0 &
                ((format(date, "%m") == "11") | (format(date, "%m") == "12")) &
                format(date,"%Y") == "2020",
                select = c(date, new_cases, new_deaths))
dataFile_cases_plot <- ggplot(data = dataFile_cases, mapping = aes(x = date))</pre>
                    geom_line(aes(y = new_cases, color = "Cases")) +
                    geom_line(aes(y = new_deaths, color = "Deaths")) +
                    geom_point(aes(y = new_cases, color = "Cases")) +
                    geom_point(aes(y = new_deaths, color = "Deaths")) +
                    labs(x = "",
                         y = "Number of new cases",
                         title = "New COVID-19 cases (and deaths) in
                             Indonesia",
                         subtitle = "Number of newly reported COVID-19 cases
                             (and deaths) by date in November and December of
                             2020") +
                    scale_color_manual(values = colors) +
                    theme_bw() + theme(text = element_text(size = 14)) +
                    theme(plot.title = element_text(face = "bold")) +
                    theme(plot.subtitle = element_text(face = "italic")) +
                    theme(axis.text.x = element_text(angle = 0, size = 9)) +
                    theme(plot.margin = margin(1,1.2,0.5,1, "cm")) +
                    theme(panel.spacing.x = unit(4, "mm")) +
                    theme(legend.position = "bottom") +
                    theme(legend.title = element_blank()) +
                    scale_y_continuous(labels = label_number())
ggsave(dataFile_cases_plot, filename = paste(country_code,"2020_new_cases_
   deaths_nov+dec.pdf",sep="_"), width = 12, height = 6)
```


New COVID-19 cases (and deaths) in Indonesia

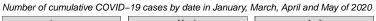
Hình 29: Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu gồm nhiễm bệnh và tử vong gồm 2 tháng cuối của năm

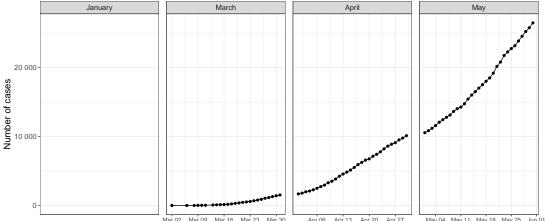
7) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu nhiễm bệnh tích lũy cho từng tháng Tương tự câu 1), sau đó ta tiến hành cộng tích luỹ số ca nhiễm với nhau bằng *cumsum*

```
dataFile_cases <- subset(dataFile_ISO, new_cases>0 &
                ((format(date, "%m") == "01") | (format(date, "%m") == "03") |
                (format(date, "%m") == "04") | (format(date, "%m") == "05")) &
                format(date, "%Y") == "2020",
                select = c(date, new_cases))
dataFile_cases$new_cases <- cumsum(dataFile_cases$new_cases)
dataFile_cases <- dataFile_cases %>% mutate(month = as.numeric(format(
   dataFile_cases$date,"%m"))) %>%
                                    mutate(month = month.name[month])
dataFile_cases$month = factor(dataFile_cases$month, levels = c("January", "
   March", "April", "May"))
dataFile_cases_plot <- ggplot(data = dataFile_cases, mapping = aes(x = date,
   y = new_cases, label = new_cases)) +
                    geom_line() + geom_point() +
                    facet_grid(~ dataFile_cases$month, scales = "free_x",
                        drop = FALSE) +
                    labs(x = "",
                         y = "Number of cases",
                         title = "COVID-19 cases in Indonesia",
                         subtitle = "Number of cumulative COVID-19 cases by
                             date in January, March, April and May of 2020") +
                    theme_bw() + theme(text = element_text(size = 14)) +
                    theme(plot.title = element_text(face = "bold")) +
                    theme(plot.subtitle = element_text(face = "italic")) +
                    theme(axis.text.x = element_text(angle = 0, size = 9)) +
                    theme(plot.margin = margin(1,1.2,0.5,1, "cm")) +
                    theme(panel.spacing.x = unit(4, "mm")) +
                    scale_y_continuous(labels = label_number())
ggsave(dataFile_cases_plot, filename = paste(country_code,"2020_cumulative_
  cases.pdf",sep="_"), width = 12, height = 6)
```


COVID-19 cases in Indonesia

Hình 30: Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu nhiễm bệnh tích lũy cho từng tháng

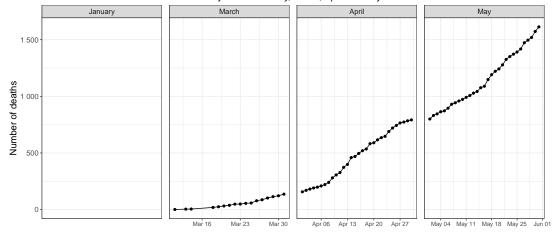
8) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu tử vong tích lũy cho từng tháng Tương tự câu 1), sau đó ta tiến hành cộng tích luỹ số ca tử vong với nhau bằng *cumsum*

```
dataFile_deaths <- subset(dataFile_ISO, new_deaths>0 &
                ((format(date, "%m") == "01") | (format(date, "%m") == "03") |
                (format(date, "%m") == "04") | (format(date, "%m") == "05")) &
                format(date, "%Y") == "2020",
                select = c(date, new_deaths))
dataFile_deaths$new_deaths <- cumsum(dataFile_deaths$new_deaths)
dataFile_deaths <- dataFile_deaths %>% mutate(month = as.numeric(format(
   dataFile_deaths$date,"%m"))) %>%
                                   mutate(month = month.name[month])
dataFile_deaths$month = factor(dataFile_deaths$month, levels = c("January", "
   March", "April", "May"))
dataFile_deaths_plot <- ggplot(data = dataFile_deaths, mapping = aes(x = date
   , y = new_deaths, label = new_deaths)) +
                    geom_line() + geom_point() +
                    facet_grid(~ dataFile_deaths$month, scales = "free_x",
                        drop = FALSE) +
                    labs(x = "",
                         y = "Number of deaths",
                         title = "COVID-19 deaths in Indonesia",
                         subtitle = "Number of cumulative COVID-19 deaths by
                             date in January, March, April and May of 2020") +
                    theme_bw() + theme(text = element_text(size = 14)) +
                    theme(plot.title = element_text(face = "bold")) +
                    theme(plot.subtitle = element_text(face = "italic")) +
                    theme(axis.text.x = element_text(angle = 0, size = 9)) +
                    theme(plot.margin = margin(1,1.2,0.5,1, "cm")) +
                    theme(panel.spacing.x = unit(4, "mm")) +
                    scale_y_continuous(labels = label_number())
ggsave(dataFile_deaths_plot, filename = paste(country_code, "2020_cumulative_
   deaths.pdf",sep="_"), width = 12, height = 6)
```


COVID-19 deaths in Indonesia

Number of cumulative COVID-19 deaths by date in January, March, April and May of 2020

Hình 31: Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu tử vong tích lũy cho từng tháng

5.7 Nhiệm vụ vi

- vi) Nhóm câu hỏi liên quan đến trực quan dữ liệu theo trung bình 7 ngày gần nhất
- Với mỗi quốc gia mà thuộc về nhóm, trên từng năm hãy vẽ biểu đồ thể hiện trục Ox là thời gian, trục Oy là nhiễm bệnh/tử vong. Hãy dùng 4 ký số của mã đề để vẽ 4 tháng tương ứng theo ký số đó. Nếu ký số là 0 thì lấy tháng là 10.
- Dùng trung bình của các ca nhiễm bệnh và tử vong được báo cáo trong 7 ngày gần nhất để loại trừ một số báo cáo không thường xuyên và đưa chúng ta đến gần hơn với con số hàng ngày.
- **Xử lý chung**: Dùng trung bình của các ca nhiễm bệnh và tử vong được báo cáo trong 7 ngày gần nhất. Ta dùng vòng lặp for.

```
avg_nc_Jp_1_2020 <- c()
avg_nc_Jp_1_2020[1] <- Japan_nc_1_2020$new_cases[1]
avg_nc_Jp_1_2020[2] <- (Japan_nc_1_2020$new_cases[1] + Japan_nc_1_2020$new_cases
   [2])/2
avg_nc_Jp_1_2020[3] <- (Japan_nc_1_2020$new_cases[1] + Japan_nc_1_2020$new_cases
   [2] + Japan_nc_1_2020$new_cases[3])/3
avg_nc_Jp_1_2020[4] <- (Japan_nc_1_2020$new_cases[1] + Japan_nc_1_2020$new_cases
   [2] + Japan_nc_1_2020$new_cases[3] + Japan_nc_1_2020$new_cases[4])/4
avg_nc_Jp_1_2020[5] <- (Japan_nc_1_2020$new_cases[1] + Japan_nc_1_2020$new_cases
   [2] + Japan_nc_1_2020$new_cases[3] + Japan_nc_1_2020$new_cases[4] + Japan_nc
   _1_2020$new_cases[5])/5
avg_nc_Jp_1_2020[6] <- (Japan_nc_1_2020$new_cases[1] + Japan_nc_1_2020$new_cases
   [2] + Japan_nc_1_2020$new_cases[3] + Japan_nc_1_2020$new_cases[4] + Japan_nc
   _1_2020$new_cases[5] + Japan_nc_1_2020$new_cases[6])/6
for(i in 7:length(Japan_nc_1_2020$new_cases))
{
       avg_nc_Jp_1_2020[i]=
       (Japan_nc_1_2020$new_cases[i] +
       Japan_nc_1_2020$new_cases[i-1] +
       Japan_nc_1_2020$new_cases[i-2]
       Japan_nc_1_2020$new_cases[i-3] +
       Japan_nc_1_2020$new_cases[i-4] +
```

Để tính số lượng tích lũy, ta cũng dùng vòng lặp for:

```
acml_nc_Jp_1_2020 <- c()
acml_nc_Jp_1_2020[1] <- avg_nc_Jp_1_2020[1]
```


Kết hợp 2 biến trung bình và tích lũy trên vào bảng trên:

Ta được:

^	location [‡]	datetime	new_cases	avg_nc_Jp_1_2020	acml_nc_Jp_1_2020 [‡]
75626	Japan	2020-01-23	0	0.0000000	0.000000
75627	Japan	2020-01-24	0	0.0000000	0.000000
75628	Japan	2020-01-25	0	0.0000000	0.000000
75629	Japan	2020-01-26	2	0.5000000	0.500000
75630	Japan	2020-01-27	0	0.4000000	0.900000
75631	Japan	2020-01-28	3	0.8333333	1.733333
75632	Japan	2020-01-29	0	0.7142857	2.447619
75633	Japan	2020-01-30	4	1.2857143	3.733333
75634	Japan	2020-01-31	4	1.8571429	5.590476

Hình 32: Bảng dữ liệu cho câu vi

Thực hiện tương tự các bước trên đối với những tháng khác và những quốc gia còn lại, cũng thực hiện tương tự khi lọc số liệu theo new deaths.

Từ các bảng số liệu đã lập, ta đã có đầy đủ dữ kiện để vẽ biểu đồ.

Khi vẽ biểu đồ, với các bảng số liệu rỗng, ta bỏ qua không xét.

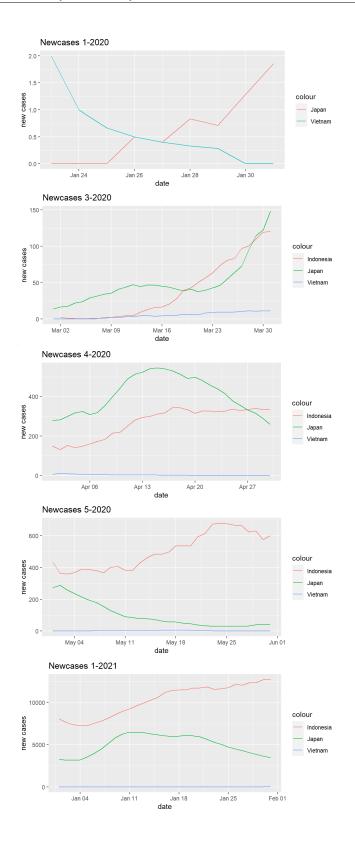
1) Biểu đồ thu thập nhiễm bệnh cho từng tháng

Với trục Ox là trục thời gian, trục Oy là nhiễm bệnh, ta vẽ được biểu đồ đường, mỗi đường đại diện cho số ca nhiễm bệnh của 1 nước.

Với mỗi *geom line* là một đường biểu thị cho số liệu *new cases* của 1 bảng số liệu không rỗng

Ví dụ: Số ca nhiễm của tháng 1/2020

Hình 33: Biểu đồ thu thập nhiễm bệnh theo từng tháng

2) Biểu đồ thu thập tử vong cho từng tháng

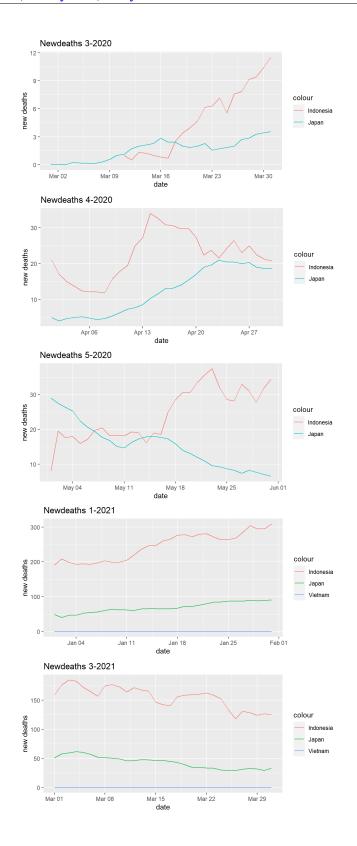
Với trục Ox là trục thời gian, trục Oy là tử vong, ta vẽ được biểu đồ đường, mỗi đường đại diện cho số ca tử vong của 1 nước.

Với mỗi $geom_line$ là một đường biểu thị cho new_deaths của 1 bảng số liệu không rỗng

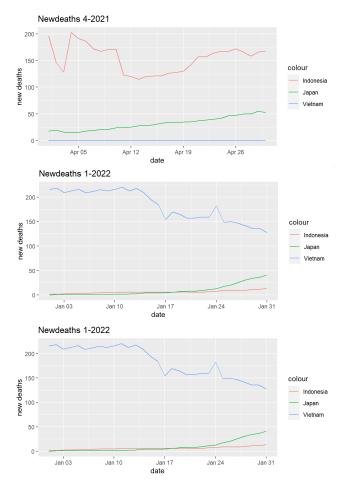
Ví dụ: Ở tháng 1/2020 số liệu new_deaths của cả 3 nước Indonesia, Japan, Vietnam đều rỗng, ta bỏ qua.

Ví dụ: Ở tháng 3/2020, hoàn toàn tương tự như câu 1, thay dữ liệu new_cases thành new_deaths . Kết quả

Hình 34: Biểu đồ thu thập tử vong theo từng tháng

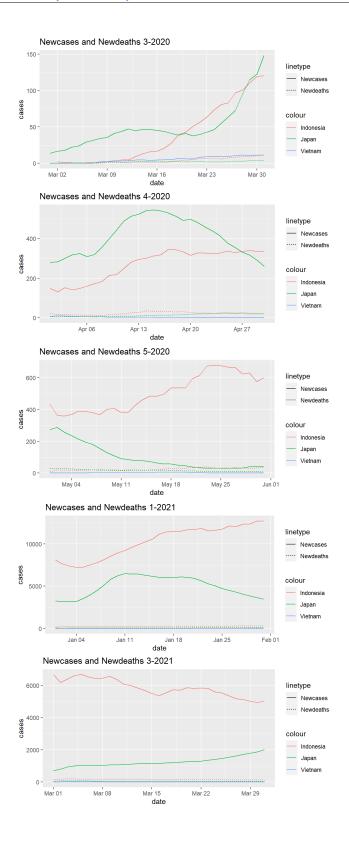
3) Biểu đồ thu thập gồm nhiễm bệnh và tử vong cho từng tháng

Ở câu này, ta sẽ kết hợp biểu diễn số ca nhiễm và số ca tử vong trong cùng một biểu đồ bằng cách thêm các $geom_line$ của new_cases và new_deaths (của các bảng dữ liệu khác rỗng) vào cùng một biểu đồ.

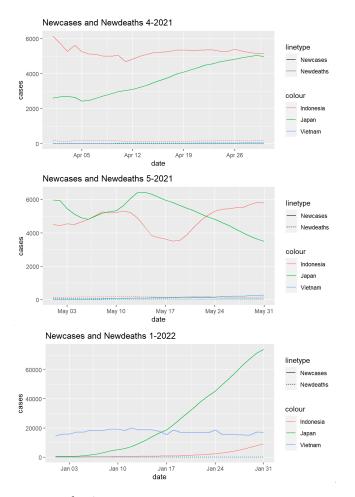
Ví dụ: Đối với tháng 1/2020, các quốc gia đều không có ghi nhận ca tử vong nào, nên biểu đồ cần vẽ chính là biểu đồ thu thập ca nhiễm.

Ví dụ: Đối với tháng 3/2020, ta có:

Hình 35: Biểu đồ thu thập nhiễm bệnh và tử vong cho từng tháng

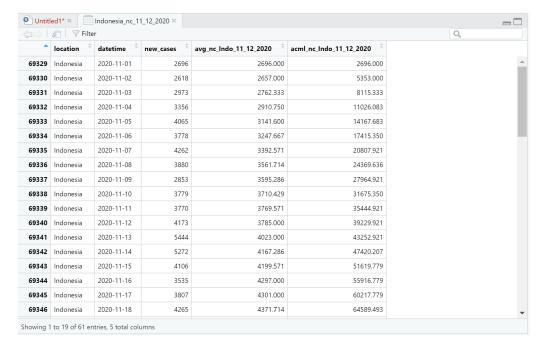
4) Biểu đồ thu thập nhiễm bệnh gồm 2 tháng cuối của năm Đối với 2 tháng cuối năm, đầu tiên ta cũng lọc dữ liệu như các tháng khác đã làm.

Ví dụ: Đối với 2 tháng cuối năm 2020 của Indonesia Ta có:

```
Indonesia_nc_11_12_2020 <- na.omit(Indonesia_nc[Indonesia_nc$datetime >= "202
   0-11-01" & Indonesia_nc$datetime <= "2020-12-31",])
avg_nc_Indo_11_12_2020 <- c()
avg_nc_Indo_11_12_2020[1] <- Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[1]
avg_nc_Indo_11_12_2020[2] <- (Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[1] +
   Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[2])/2
avg_nc_Indo_11_12_2020[3] \leftarrow (Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[1] +
   Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[2] + Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[3]
avg_nc_Indo_11_12_2020[4] \leftarrow (Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[1] +
   Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[2] + Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[3]
   ] + Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[4])/4
avg_nc_Indo_11_12_2020[5] <- (Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[1] +
   Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[2] + Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[3
   ] + Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[4] + Indonesia_nc_11_12_2020$new_
   cases [5])/5
avg_nc_Indo_11_12_2020[6] <- (Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[1] +
   Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[2] + Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[3
   ] + Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[4] + Indonesia_nc_11_12_2020$new_
   cases[5] + Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases[6])/6
for(i in 7:length(Indonesia_nc_11_12_2020$new_cases))
```


Bảng dữ liệu thu được:

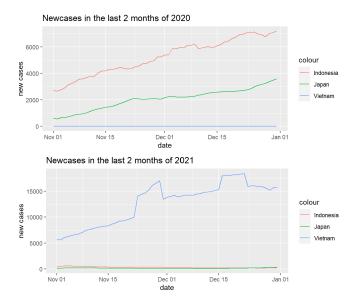

Hình 36: Bảng dữ liệu cho câu vi.4

Thực hiện tương tự cho Japan và Vietnam ta cũng được 2 bảng dữ liệu nữa.

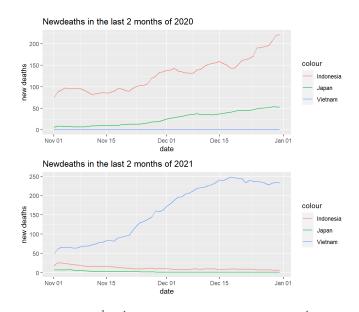
Sau đó ta tiến hành vẽ biểu đồ dựa trên các bảng dữ liệu vừa tìm được

Hình 37: Biểu đồ thu thập nhiễm bệnh cho 2 tháng cuối năm

5) Biểu đồ thu thập tử vong gồm 2 tháng cuối của năm Câu hỏi này hoàn toàn tương tự như câu 4, chỉ thay dữ liệu new_cases thành new_deaths Kết quả

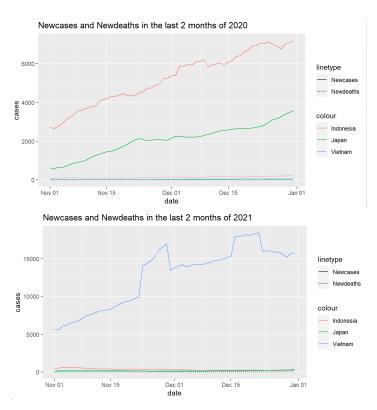

Hình 38: Biểu đồ thu thập tử vong cho 2 tháng cuối năm

6) Biểu đồ thu thập gồm nhiễm bệnh và tử vong gồm 2 tháng cuối của năm Kết hợp các đường biểu diễn ca nhiễm và các đường biểu diễn tử vong trong cùng một biểu đồ như sau:

Kết quả

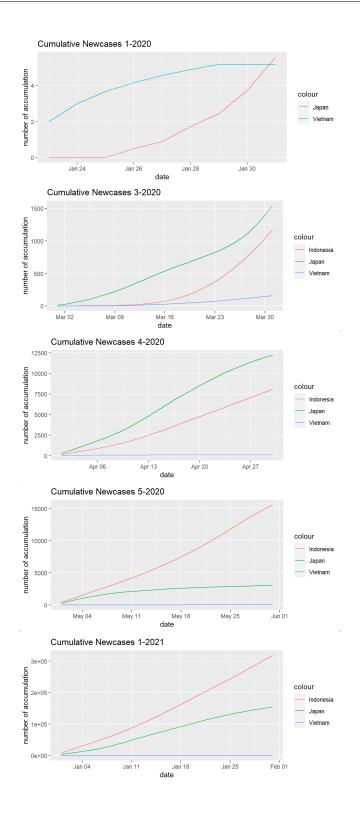
Hình 39: Biểu đồ thu thập nhiễm bệnh và tử vong cho 2 tháng cuối năm

7) Biểu đồ thu thập nhiễm bệnh tích lũy cho từng tháng

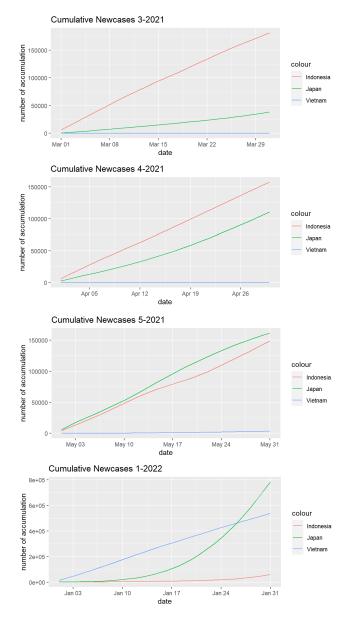
Với đề yêu cầu là biểu đồ thu thập tích lũy, chỉ khác một tí là ta sẽ vẽ dựa trên biến tích lũy đã tạo thay vì các biến giá trị trung bình như các câu trên.

Ví dụ với tháng 1/2020:

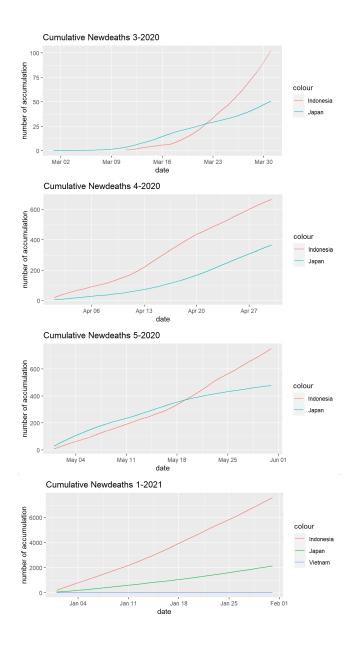

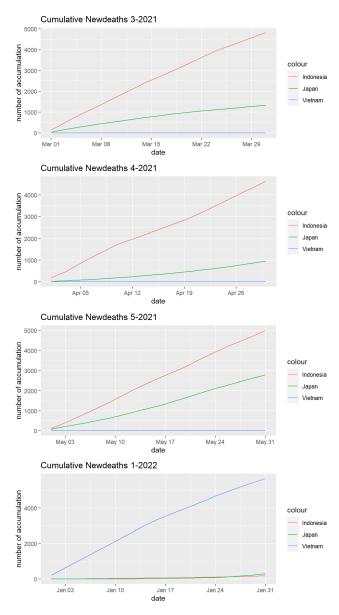
Hình 40: Biểu đồ thu thập nhiễm bệnh tích lũy cho từng tháng

8) Biểu đồ thu thập tử vong tích lũy cho từng tháng Thực hiện hoàn toàn tương tự như câu 7, thay dữ liệu new_cases thành new_deaths . Kết quả

Hình 41: Biểu đồ thu thập tử vong tích lũy cho từng tháng

5.8 Nhiệm vụ vii

- vii) Nhóm câu hỏi liên quan đến tất cả quốc gia theo thời gian là tháng
- Trên từng năm hãy vẽ biểu đồ thể hiện trục Ox là thời gian, trục Oy là nhiễm bệnh/tử vong. Hãy dùng 4 ký số của mã đề để vẽ 4 tháng tương ứng theo ký số đó. Nếu ký số là 0 thì lấy tháng là 10.

Đây là nhóm câu hỏi liên quan đến tháng, nên bước đầu tiên ta đưa format chuẩn về ngày tháng năm để tiện xử lý.

```
dataFile$date <- strptime(dataFile$date, format="%m/%d/%Y")
```

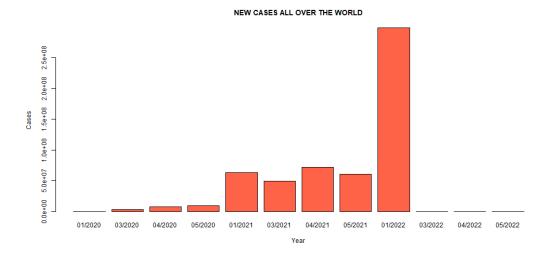
1) Vẽ biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu nhiễm bệnh theo thời gian là tháng của tất cả quốc gia. Với câu hỏi này, ta sử dụng hàm sum() với điều kiện để tính theo yêu cầu.

Những tháng sau hiện thực code hoàn toàn tương tự như trên.

Khi đã tổng hợp dữ liệu, ta vẽ biểu đồ cột với hàm barplot() và xuất hình ảnh bằng hàm png(), cuối cùng kết thúc bằng hàm dev.off() để đóng file png.

Kết quả

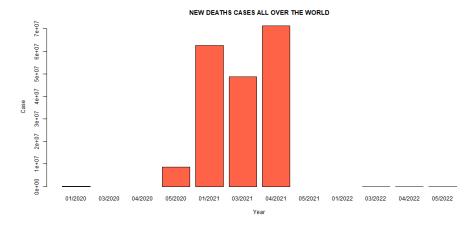
Hình 42: Biểu đồ nhiễm bệnh theo từng tháng của tất cả quốc gia

2) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu tử vong theo thời gian là tháng của tất cả quốc gia Tương tự với ý 1, ta chỉ cần thay vì thu thập dữ liệu new cases, ta sẽ lấy dữ liệu là new deaths.


```
format(dataFile$date,"%Y") == "2020"&
                                     format(dataFile$date,"%m") == "01"),5])
 data_newdeath[2] <- sum(dataFile[which(dataFile$new_deaths>0&
                                     dataFile$iso_code!="OWID_WRL"&
                                     format(dataFile$date,"%Y") == "2020"&
                                     format(dataFile$date,"%m")=="03"),5])
 data_newdeath[3] <- sum(dataFile[which(dataFile$new_deaths>0&
                                     dataFile$iso_code!="OWID_WRL"&
                                     format(dataFile$date,"%Y") == "2020"&
                                     format(dataFile$date,"%m")=="04"),5])
  data_newdeath[4] <- sum(dataFile[which(dataFile$new_deaths>0&
                                     dataFile$iso_code!="OWID_WRL"&
                                     format(dataFile$date,"%Y") == "2020"&
                                     format(dataFile$date,"%m")=="05"),5])
  png(file = "vii2.png", width=1000)
  barplot(data_newdeath,
          main="NEW DEATHS CASES ALL OVER THE WORLD",
          # beside=TRUE,
          col="tomato",
          names.arg=c("01/2020","03/2020","04/2020","05/2020",
                     "01/2021", "03/2021", "04/2021", "05/2021",
                    "01/2022", "03/2022", "04/2022", "05/2022"),
          ylab="Case",
          xlab="Year",
 )
  dev.off()
}
```

Kết quả

Hình 43: Biểu đồ tử vong theo từng tháng của tất cả quốc gia

3) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu nhiễm bệnh theo thời gian là 2 tháng cuối của năm của tất cả quốc gia.

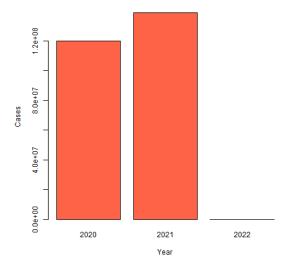
Với câu này, trong hàm sum(), ta lấy điều kiện là tháng 11 và 12 của từng năm. Sau đó lưu vào một ma trân để vẽ biểu đồ.

Ta tiếp tục vẽ biểu đồ bằng hàm barplot và xuất ra file png.

Kết quả:

NEW CASES ALL OVER THE WORLD IN LAST 2 MONTHS

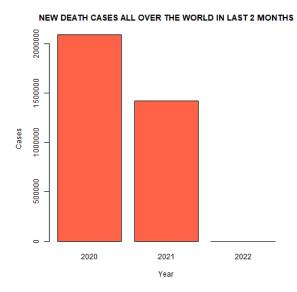
Hình 44: Biểu đồ nhiễm bệnh 2 tháng cuối của mỗi năm.

4) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu tử vong theo thời gian là 2 tháng cuối của năm của tất cả quốc gia. Tương tự với ý 3, ta thay dữ liệu new_cases thành new_deaths.


```
(format(dataFile$date,"%m")=="12"|
                                     format(dataFile$date,"%m") == "11")),6])
data_deathcases_2months_2022 <- sum(dataFile[which(dataFile$new_deaths>0&
                                      dataFile$iso_code!="OWID_WRL"&
                                      format(dataFile$date,"%Y") == "2022"&
                                       (format(dataFile$date,"\%m") == "12"|
                                      format(dataFile$date,"%m") == "11")),6])
\tt data\_deathcases\_2months <- c(data\_deathcases\_2months\_2020, data\_deathcases\_2months\_2020)
   \verb|months_2021|, \verb|data_deathcases_2months_2022||
png(file="vii4.png")
barplot(data_deathcases_2months,
        main="NEW DEATH CASES ALL OVER THE WORLD IN LAST 2 MONTHS",
        col="tomato",
        ylab="Cases",
        xlab="Year",
        names.arg=c("2020","2021","2022"),
dev.off()
```

Kết quả:

Hình 45: Biểu đồ tử vong 2 tháng cuối của mỗi năm.

5) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu nhiễm bệnh tương đối tích lũ y2 tháng cuối của năm của tất cả quốc gia.

Với bài toán tương đối tích lũy, ta sẽ tính dữ liệu cộng dồn.

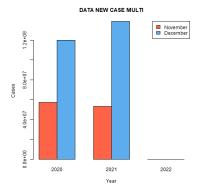
```
format(dataFile$date,"%m") == "11"),5])
data_newcases_21[2] <- sum(dataFile[which(dataFile$new_cases>0&
                                   dataFile$iso_code!="OWID_WRL"&
                                   format(dataFile$date,"%Y") == "2021"&
                                   (format(dataFile$date,"%m")=="12"|
                                   format(dataFile$date,"%m") == "11")),5])
data_newcases_22 <- c(0,0)
data_newcases_22[1] <- sum(dataFile[which(dataFile$new_cases>0&
                                   dataFile$iso_code!="OWID_WRL"&
                                   format(dataFile$date,"%Y") == "2022"&
                                   format(dataFile$date,"%m") == "11"),5])
data_newcases_22[2] <- sum(dataFile[which(dataFile$new_cases>0&
                                    dataFile$iso_code!="OWID_WRL"&
                                    format(dataFile$date,"%Y") == "2022"&
                                    (format(dataFile$date,"%m") == "12" |
                                    format(dataFile$date,"%m")=="11")),5])
```

Vì đây là nhiều vector nên ta tạo một dataframe lưu dữ liệu để vẽ biểu đồ

```
data_newcase_multi <- data.frame(data_newcases_20, data_newcases_21, data_
    newcases_22)</pre>
```

Cuối cùng là dùng hàm barplot để vẽ biểu đồ.

Kết quả

Hình 46: Biểu đồ thể hiện nhiễm bệnh tương đối tích lũy 2 tháng cuối năm tất cả quốc gia.

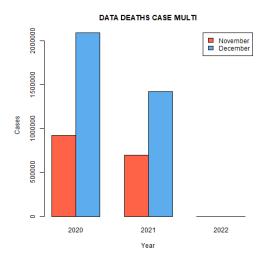
6) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu tử vong tương đối tích lũy theo thời gian là 2 tháng cuối của năm của tất cả quốc gia

Tương tự với ý 5, ta thay dữ liệu từ new_cases thành new_deaths .


```
(format(dataFile$date,"%m")=="12"|
                                                                                               format(dataFile$date,"%m") == "11")),6])
data_deathscases_21 <- c(0,0)
data_deathscases_21[1] <- sum(dataFile[which(dataFile$new_deaths>0&
                                                                                               dataFile$iso_code!="OWID_WRL"&
                                                                                               format(dataFile$date,"%Y") == "2021"&
                                                                                               format(dataFile$date,"%m")=="11"),6])
{\tt data\_deathscases\_21[2]} \ \leftarrow \ {\tt sum}({\tt dataFile[which(dataFile$new\_deaths>0\&thory)]} \ + \ {\tt deathscases\_21[2]} \ + \ {\tt sum}({\tt dataFile}[which(dataFile$new\_deaths>0\&thory)] \ + \ {\tt deathscases\_21[2]} \ + \ {\tt sum}({\tt dataFile}[which(dataFile$new\_deaths>0\&thory)] \ + \ {\tt deathscases\_21[2]} \ + \ {\tt sum}({\tt dataFile}[which(dataFile$new\_deaths>0\&thory)] \ + \ {\tt deathscases\_21[2]} \
                                                                                               dataFile$iso_code!="OWID_WRL"&
                                                                                               format(dataFile$date,"%Y") == "2021"&
                                                                                                (format(dataFile$date,"%m")=="12"|
                                                                                               format(dataFile$date,"%m")=="11")),6])
data_deathscases_22 <- c(0,0)
data_deathscases_22[1] <- sum(dataFile[which(dataFile$new_deaths>0&
                                                                                               dataFile$iso_code!="OWID_WRL"&
                                                                                               format(dataFile$date,"%Y") == "2022"&
                                                                                               format(dataFile$date,"%m") == "11"),6])
data_deathscases_22[2] <- sum(dataFile[which(dataFile$new_deaths>0&
                                                                                               dataFile$iso_code!="OWID_WRL"&
                                                                                               format(dataFile$date,"%Y") == "2022"&
                                                                                                (format(dataFile$date,"%m")=="12"|
                                                                                               format(dataFile$date,"%m") == "11")),6])
data_deathscase_multi <- data.frame(data_deathscases_20,data_deathscases_21
          ,data_deathscases_22)
png(file="vii6.png")
barplot(as.matrix(data_deathscase_multi),
                      main="DATA DEATHS CASE MULTI",
                      ylab="Cases", xlab="Year", beside=TRUE,
                      col=c("tomato","steelblue2"), legend.text=c("November","December"),
                       args.legend=list(x="topright"), names.arg=c("2020","2021","2022"),)
dev.off()
```

Kết quả

Hình 47: Biểu đồ tử vong tương đối tích lũy 2 tháng cuối năm tất cả quốc gia.

5.9 Nhiêm vu viii

viii) Nhóm câu hỏi liên quan đến tất cả quốc gia theo trung bình 7 ngày gần nhất

Trên từng năm hãy vẽ biểu đồ thể hiện trục Ox là thời gian, trục Oy là nhiễm bệnh/tử vong. Hãy dùng 4 ký số của mã đề để vẽ 4 tháng tương ứng theo ký số đó. Nếu ký số là 0 thì lấy tháng là 10.

Xử lý chung: Ở câu hỏi này, bài viết chỉ giới thiệu cách xử lý cho một năm là 2020, các năm 2021 và 2022 hoàn toàn tương tự. Đầu tiên ta sẽ trích xuất một file data để xử lý.

```
data_viii <- function(year) {
   subset(dataFile, year(dataFile$date) == year &
      (month(dataFile$date) == 1 | month(dataFile$date) == 3 |
      month(dataFile$date) == 4 | month(dataFile$date) == 5 |
      month(dataFile$date) == 11 | month(dataFile$date) == 12))
}
data_viii_2020 <- data_viii(2020)</pre>
```

1) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu nhiễm bệnh theo thời gian là tháng của tất cả quốc gia theo trung bình 7 ngày gần nhất

Ta bắt đầu bằng việc tính tổng các ca nhiễm của tất cả quốc gia theo đơn vị ngày. Việc này được hỗ trợ bằng hàm aggregate(), lưu ý bỏ qua các giá trị trống NA.

```
sum_cases <- function(data) {
   aggregate(x = data$new_cases, by = list(data$date),
      FUN = sum, na.rm = TRUE)
}
sum_cases_2020 <- sum_cases(data_viii_2020)
names(sum_cases_2020)[1] = 'Date'</pre>
```

 ${
m O}$ trên ta đặt một cột có tên là Date để dễ dàng xử lý hơn.

Để tính giá trị trung bình theo 7 ngày gần nhất, chúng ta có thể dùng hàm rollapply() có trong thư viên zoo.

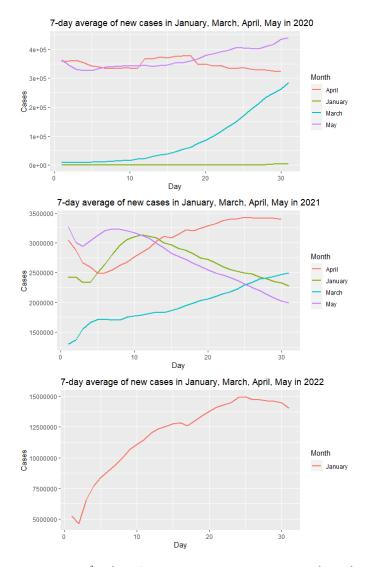
```
avg_7d <- function(data){
  data %>% group_by(format.Date(Date, "%Y/%m")) %>%
    mutate(avg_7 = rollapply(x, width=7,
    FUN=function(x) mean(na.omit(x)),
    fill=NA, by=1, partial=TRUE, align="right"))
}
sum_cases_2020 <- avg_7d(sum_cases_2020)</pre>
```

Cuối cùng ta cần vẽ đồ thị, dùng hàm ggplot().

```
p <- function(data.fr, mth, str){
  geom_line(data = subset(data.fr,month(data.fr$Date) == mth),
      mapping = aes(x=day(Date), y=avg_7, color=str), size = 1)
}

p_cases_2020 <- ggplot() +
  p(sum_cases_2020, 1 ,'January') +
  p(sum_cases_2020, 3 ,'March') +
  p(sum_cases_2020, 4 ,'April') +
  p(sum_cases_2020, 5,'May') +
  labs(title="7-day average of new cases in January, March, April, May in 2
      020", x = "Day", y = "Cases") +
  scale_color_discrete(name="Month")</pre>
```

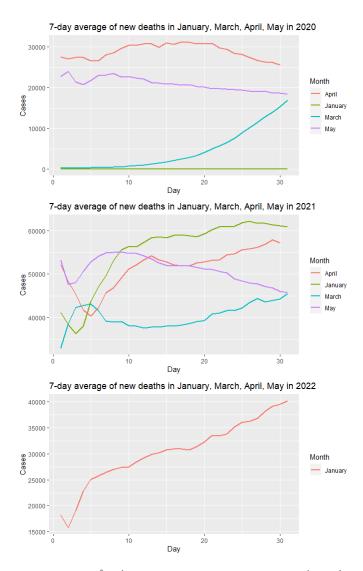

Hình 48: Biểu đồ nhiễm bệnh theo trung bình 7 ngày gần nhất

- 2) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu tử vong theo thời gian là tháng của tất cả quốc gia theo trung bình 7 ngày gần nhất
 - Câu hỏi này cũng hoàn toàn tương tự như câu 1, chỉ đổi new_cases thành new_deaths . Kết quả

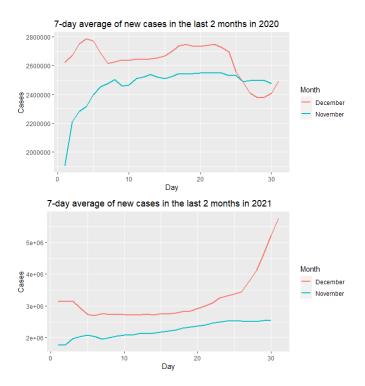
Hình 49: Biểu đồ tử vong theo trung bình 7 ngày gần nhất

3) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu nhiễm bệnh theo thời gian là 2 tháng cuối của năm của tất cả quốc giai theo trung bình 7 ngày gần nhất

Câu hỏi này cũng tương tự như câu 1, chỉ đổi dữ liệu về tháng.

```
p_2last_cases_2020 <- ggplot() +
   p(sum_cases_2020, 11, 'November') +
   p(sum_cases_2020, 12, 'December') +
   labs(title="7-day average of new cases in the last 2 months in 2020", x =
        "Day", y = "Cases") +
   scale_color_discrete(name="Month")</pre>
```

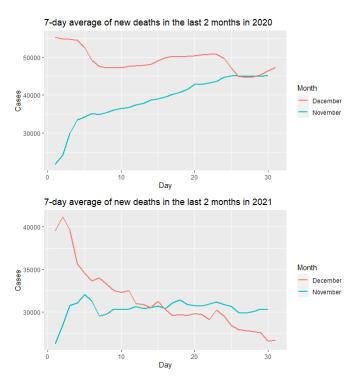

Hình 50: Biểu đồ nhiễm bệnh theo trung bình 7 ngày gần nhất trong 2 tháng cuối năm

4) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu tử vong theo thời gian là 2 tháng cuối của năm của tất cả quốc gia theo trung bình 7 ngày gần nhất

Câu hỏi này tương tự như câu 3 ở trên, đổi new_cases thành $new_deaths.$ Kết quả

Hình 51: Biểu đồ tử vong theo trung bình 7 ngày gần nhất trong 2 tháng cuối năm

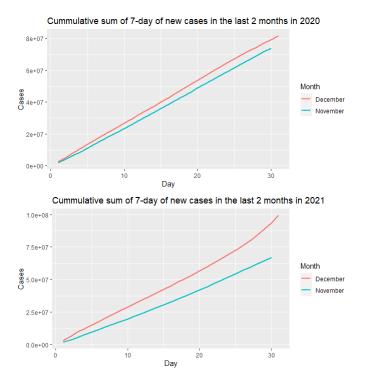
5) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu nhiễm bệnh tích lũy theo thời gian là 2 tháng cuối của năm của tất

cả quốc giai theo trung bình 7 ngày gần nhất

Với dữ liệu trung bình 7 ngày đã có sẵn ở trên, ta chỉ cần tính thêm dữ liệu tích lũy, việc này được thực hiện bằng hàm cumsum().

Kết quả

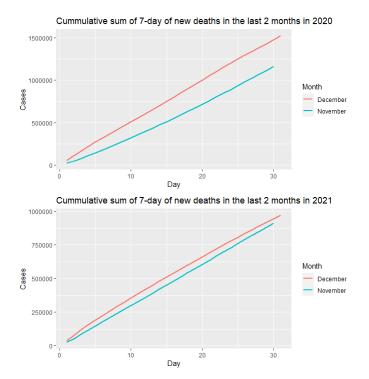

Hình 52: Biểu đồ nhiễm bệnh tích lũy theo trung bình 7 ngày gần nhất trong 2 tháng cuối năm

6) Biểu đồ thể hiện thu thập dữ liệu tử vong tích lũy theo thời gian là 2 tháng cuối của năm của tất cả quốc gia theo trung bình 7 ngày gần nhất

Câu hỏi này tương tự như câu 5 phía trên, đổi new_cases thành new_deaths . Kết quả

Hình 53: Biểu đồ tử vong tích lũy theo trung bình 7 ngày gần nhất trong 2 tháng cuối năm

5.10 Nhiệm vụ ix

- ix) Nhóm câu hỏi liên quan đến sự tương quan giữa nhiễm bệnh và tử vong
- 1) Vẽ biểu đồ thể hiện phần trăm giữa nhiễm bệnh tích lũy trên tổng nhiễm bệnh và phần trăm tử vong tích lũy trên tổng số tử vong cho từng quốc gia theo thời gian. Vẽ 2 đường trên cùng biểu đồ Để thực hiện được yêu cầu trên ta cần phải tổng hợp số ca nhiễm và tử vong của 3 nước Việt Nam, Indonesia, Nhật bản từ dữ liệu ban đầu, lưu ý bỏ các giá trị trống NA.

Tiếp theo ta sẽ tính số ca nhiễm và tử vong theo tỉ lệ phần trăm dựa trên tổng số ca nhiễm và tử vong, sau đó dùng hàm cumsum() để tính phần trăm tích lũy.

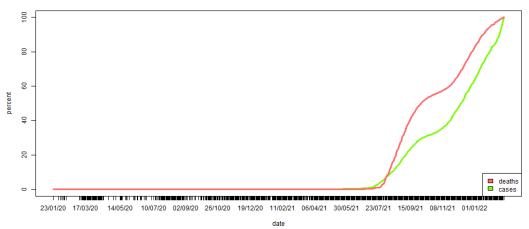
```
VN <- subset(dataFile, dataFile$iso_code=="VNM")
VN <- as.data.frame(VN, stringsAsFactors = FALSE)
VN <- VN[order(as.Date(VN$date, format="%m/%d/%Y")),]
VN$iso_code <- NULL
VN$continent <- NULL
VN$location <- NULL
VN[is.na(VN)] <- 0
VN$new_cases <- VN$new_cases*100/sum_cases_VN
VN$new_cases <- cumsum(VN$new_cases)
VN$new_deaths <- VN$new_deaths*100/sum_deaths_VN
VN$new_deaths <- cumsum(VN$new_deaths)
```


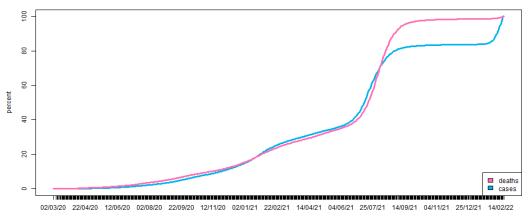
Cuối cùng ta sẽ vẽ đồ thị bằng hàm plot().

Kết quả

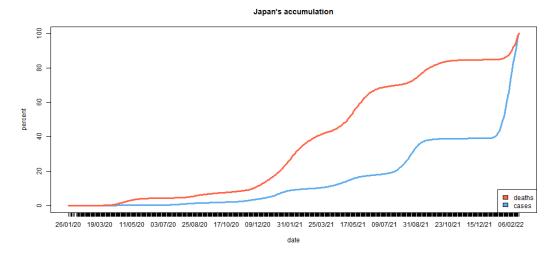
Vietnam's accumulation

Indonesia's accumulation

Hình 54: Biểu đồ tích lũy ca nhiễm và tử vong theo thời gian

Câu 2, 3: Trên từng quốc gia riêng của nhóm hãy vẽ biểu đồ thể hiện trục Ox là nhiễm bệnh, trục Oy là tử vong. Hãy lấy 4 tháng theo 4 ký số mã đề thể hiện. Nếu ký số là 0 thì lấy tháng là 10.

2) Xét tương quan trong mỗi tháng. Trước tiên ta sẽ lập 3 bảng số liệu của 3 nước về số ca nhiễm và tử vong:

```
VN_2 <- subset(dataFile, dataFile$iso_code=="VNM")
VN_2 <- as.data.frame(VN_2, stringsAsFactors = FALSE)
VN_2 <- VN_2[order(as.Date(VN_2$date, format="%m/%d/%Y")),]
VN_2$date <- as.Date(VN_2$date, "%m/%d/%Y")
VN_2$iso_code <- NULL
VN_2$continent <- NULL
VN_2$location <- NULL
VN_2[is.na(VN_2)] <- 0</pre>
```

Sau đó từ bảng số liệu trên chúng ta sẽ lọc ra những tháng cần vẽ đồ thị:

```
#01/2020

VN_01_2020 <- subset(VN_2, format(date, "%m-%Y")=="01-2020")

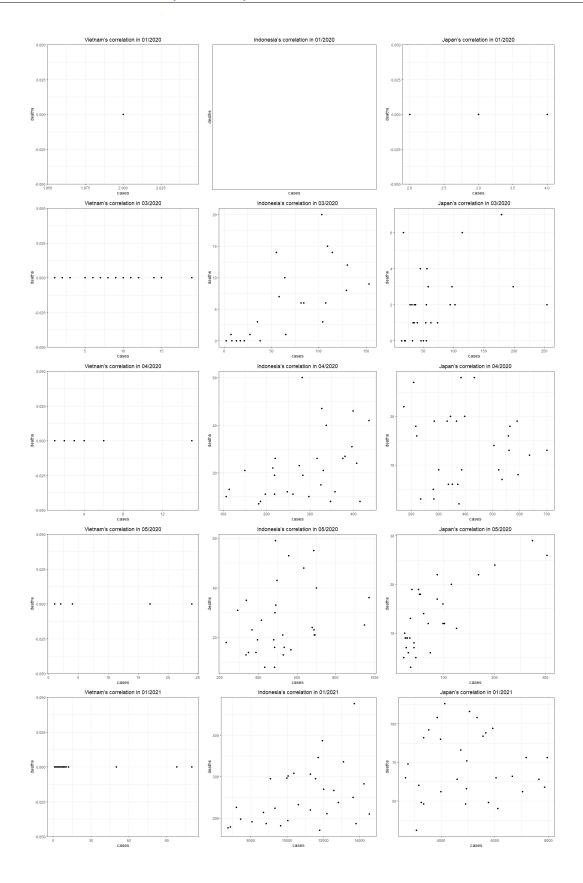
IDN_01_2020 <- subset(IDN_2, format(date, "%m-%Y")=="01-2020")

JPN_01_2020 <- subset(JPN_2, format(date, "%m-%Y")=="01-2020")
```

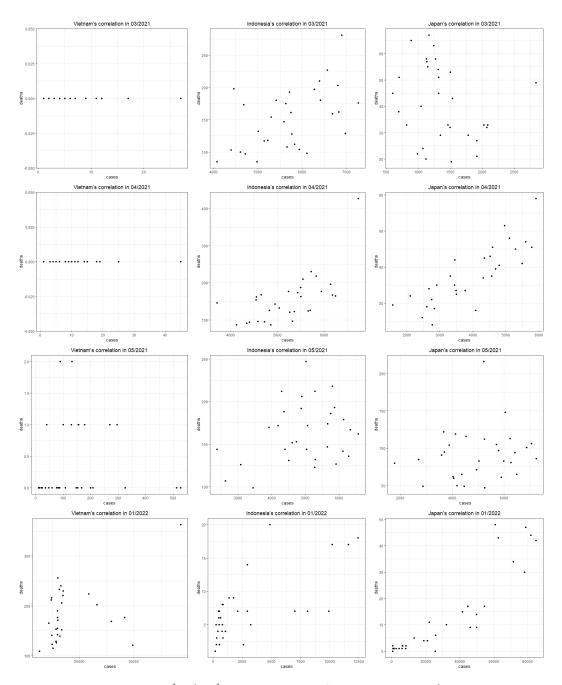
Tiếp theo là vẽ đồ thị cho từng tháng:

```
#VN_01_2020
r_VN_01_2020 <- cor(VN_01_2020$new_cases, VN_01_2020$new_deaths)
plot1 <- ggplot(VN_01_2020, aes(x=new_cases, y=new_deaths)) +
    geom_point() +
    theme_bw() +
    xlab("cases") +
    ylab("deaths") +
    ggtitle(paste0("Vietnam's correlation in 01/2020")) +
    theme(plot.title = element_text(hjust = 0.5))
plot1</pre>
```


Hình 55: Biểu đồ thể hiện tương quan mỗi tháng của từng quốc gia

Cuối cùng là xét hệ số tương quan của mỗi tháng:

```
cat("He so tuong quan cua VN thang 01/2020: ", r_VN_01_2020, "\n")
cat("He so tuong quan cua IDN thang 01/2020: ", r_IDN_01_2020, "\n")
cat("He so tuong quan cua JPN thang 01/2020: ", r_JPN_01_2020, "\n")
```

```
He so tuong quan cua VN thang 01/2020: NA

He so tuong quan cua JPN thang 01/2020: NA

He so tuong quan cua JPN thang 01/2020: NA

He so tuong quan cua VN thang 03/2020: NA

He so tuong quan cua JPN thang 03/2020: 0.7270849

He so tuong quan cua JPN thang 03/2020: 0.3999013

He so tuong quan cua VN thang 04/2020: NA
```



```
He so tuong quan cua IDN thang 04/2020: 0.416476
He so tuong quan cua JPN thang 04/2020: -0.06970152
He so tuong quan cua VN thang 05/2020: NA
He so tuong quan cua IDN thang 05/2020: 0.2708646
He so tuong quan cua JPN thang 05/2020: 0.7601386
He so tuong quan cua VN thang 01/2021: NA
He so tuong quan cua IDN thang 01/2021: 0.419901
He so tuong quan cua JPN thang 01/2021: -0.008507115
He so tuong quan cua VN thang 03/2021: NA
He so tuong quan cua IDN thang 03/2021: 0.5284843
He so tuong quan cua JPN thang 03/2021:
He so tuong quan cua VN thang 04/2021: NA
He so tuong quan cua IDN thang 04/2021: 0.6400672
He so tuong quan cua JPN thang 04/2021: 0.825705
He so tuong quan cua VN thang 05/2021: 0.009510053
He so tuong quan cua IDN thang 05/2021: 0.2896207
He so tuong quan cua JPN thang 05/2021: 0.1818131
He so tuong quan cua VN thang 01/2022: 0.4631564
He so tuong quan cua IDN thang 01/2022: 0.688997
He so tuong quan cua JPN thang 01/2022: 0.9020827
```

Chú ý: Những hệ số NA là do trong tháng không có ca tử vong nào

3) Xét tương quan trong mỗi tháng theo trung bình 7 ngày gần nhất. Tương tự như câu 2, nhưng ở đây chúng ta sẽ tạo một hàm để tìm giá trị trung bình 7 ngày gần nhất:

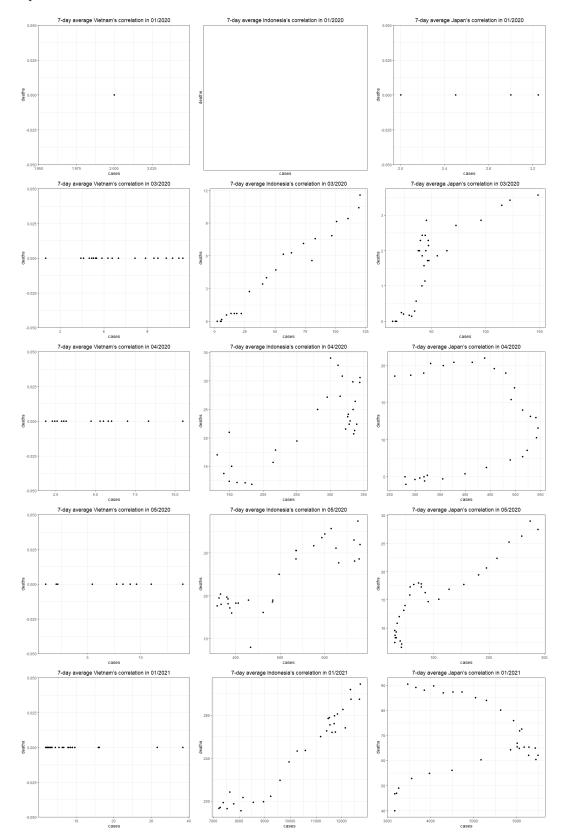
```
avrg_7_days <- function(data1, data2){
  for (i in 1:length(data1)) {
    count = 1
    for (j in (i-1):(i-6)) {
       if (j>0) {
         count <- count+1
            data2[i] <- data2[i] + data1[j]
        }
    }
    data2[i] <- data2[i]/count
}
return(data2)
}</pre>
```

Sử dụng hàm đã tạo ở trên để lập bảng dữ liệu, các bước tiếp theo làm như câu 2.

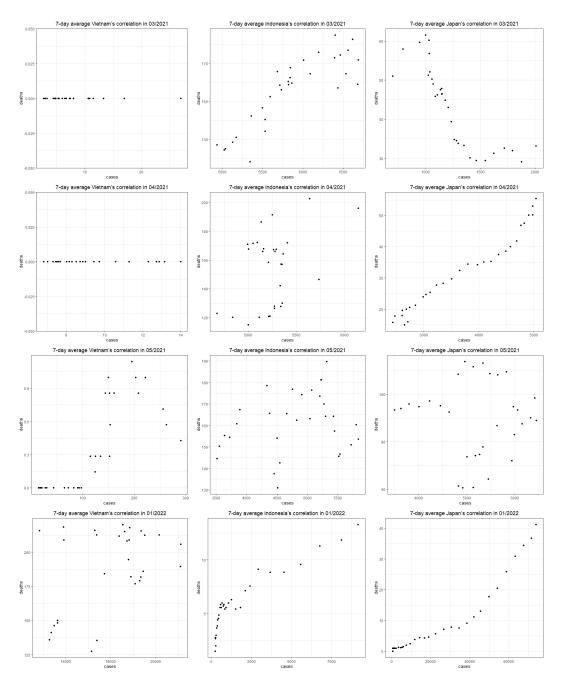
```
#01_2020
VN_01_2020_avrg <- VN_01_2020
VN_01_2020_avrg <- as.data.frame(VN_01_2020_avrg, stringsAsFactors = FALSE)
VN_01_2020_avrg$new_cases <- avrg_7_days(VN_01_2020$new_cases, VN_01_2020_avrg$new_cases)
VN_01_2020_avrg$new_deaths <- avrg_7_days(VN_01_2020$new_deaths, VN_01_2020_avrg$new_deaths)
```

Vẽ đồ thi:

Hình 56: Biểu đồ thể hiện tương quan mỗi tháng của từng quốc gia theo trung bình 7 ngày gần nhất

Tìm hệ số tương quan:

```
cat("He so tuong quan cua VN thang 01/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat: "
    , r_VN_01_2020_avrg, "\n")
cat("He so tuong quan cua IDN thang 01/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat:
    ", r_IDN_01_2020_avrg, "\n")
cat("He so tuong quan cua JPN thang 01/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat:
    ", r_JPN_01_2020_avrg, "\n")
```

```
He so tuong quan cua VN thang 01/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat: NA He so tuong quan cua IDN thang 01/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat: NA He so tuong quan cua JPN thang 01/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat: NA He so tuong quan cua VN thang 03/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat: NA
```



```
He so tuong quan cua IDN thang 03/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat: 0.98
   79779
He so tuong quan cua JPN thang 03/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat: 0.79
   37885
He so tuong quan cua VN thang 04/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat: NA
He so tuong quan cua IDN thang 04/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat: 0.77
   76329
He so tuong quan cua JPN thang 04/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat:
   18605
He so tuong quan cua VN thang 05/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat:
He so tuong quan cua IDN thang 05/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat:
He so tuong quan cua JPN thang 05/2020 theo trung binh 7 ngay gan nhat:
   83547
He so tuong quan cua VN thang 01/2021 theo trung binh 7 ngay gan nhat:
He so tuong quan cua IDN thang 01/2021 theo trung binh 7 ngay gan nhat:
                                                                         0.96
   83285
He so tuong quan cua JPN thang 01/2021 theo trung binh 7 ngay gan nhat:
   324637
He so tuong quan cua VN thang 03/2021 theo trung binh 7 ngay gan nhat:
He so tuong quan cua IDN thang 03/2021 theo trung binh 7 ngay gan nhat:
He so tuong quan cua JPN thang 03/2021 theo trung binh 7 ngay gan nhat:
   23936
He so tuong quan cua VN thang 04/2021 theo trung binh 7 ngay gan nhat:
He so tuong quan cua IDN thang 04/2021 theo trung binh 7 ngay gan nhat: 0.40
   09489
He so tuong quan cua JPN thang 04/2021 theo trung binh 7 ngay gan nhat: 0.98
   0602
He so tuong quan cua VN thang 05/2021 theo trung binh 7 ngay gan nhat: 0.764
   611
He so tuong quan cua IDN thang 05/2021 theo trung binh 7 ngay gan nhat: 0.22
He so tuong quan cua JPN thang 05/2021 theo trung binh 7 ngay gan nhat:
   3916217
He so tuong quan cua VN thang 01/2022 theo trung binh 7 ngay gan nhat: 0.426
   6099
He so tuong quan cua IDN thang 01/2022 theo trung binh 7 ngay gan nhat: 0.91
   94707
He so tuong quan cua JPN thang 01/2022 theo trung binh 7 ngay gan nhat: 0.95
  05387
```

Chú ý: Những hệ số NA là do trong tháng không có ca tử vong nào

5.11 Nhiệm vụ x

- x) Nhóm câu hỏi riêng
- 1) So sánh tình trạng nhiễm bệnh của các quốc gia trong 7 ngày cuối của năm cuối cùng

Từ 3 bảng số liệu về new_cases của 3 nước mà ta đã lọc ra ngay từ đầu bài vi, ta dễ dàng nhận thấy 7 ngày cần khảo sát là từ ngày 13/2/2022 cho đến ngày 19/2/2022.

Ta loc dữ liêu từ các ngày đó như sau:

```
Indo_nc_last_7d <- na.omit(Indonesia_nc[Indonesia_nc$datetime >= "2022-02-13"
    & Indonesia_nc$datetime <= "2022-02-19",])</pre>
```

Các quốc gia khác tương tự.

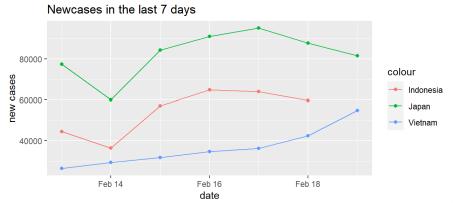
Để trực quan, ta vẽ biểu đồ:

```
Newcases_last_7d <- ggplot() +</pre>
```



```
geom_line(data=Indo_nc_last_7d, aes(x=datetime, y=new_cases, color = '
    Indonesia')) + geom_point(data=Indo_nc_last_7d, aes(x=datetime, y=new_cases, color = 'Indonesia')) +
geom_line(data=Jp_nc_last_7d, aes(x=datetime, y=new_cases ,color = 'Japan'))
    + geom_point(data=Jp_nc_last_7d, aes(x=datetime, y=new_cases ,color = '
    Japan')) +
geom_line(data=Vn_nc_last_7d, aes(x=datetime, y=new_cases ,color = 'Vietnam')
    ) + geom_point(data=Vn_nc_last_7d, aes(x=datetime, y=new_cases ,color = 'Vietnam')
    vietnam')) +
labs(title = "Newcases in the last 7 days", x = "date", y = "new cases")
```

Kết quả

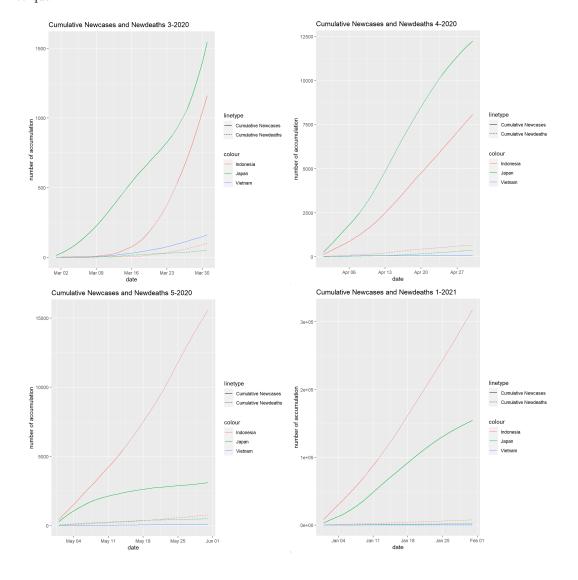
Hình 57: Biểu đồ nhiễm bệnh của các quốc gia trong 7 ngày cuối cùng của năm cuối cùng

- Trong 3 nước thì nước có số ca mắc cao nhất từng ngày là Nhật Bản và thấp nhất là Việt Nam.
- Indonesia và Nhật Bản có cả sự tăng và giảm số ca nhiễm bệnh qua từng ngày.
- Việt Nam có số ca nhiễm bệnh tăng qua từng ngày.
- Số ca nhiễm bệnh đạt cực tiểu vào ngày 14/2/2022 đối với Indonesia và Nhật Bản, đạt bé nhất vào ngày 13/2/2022 đối với Việt Nam.
- Số ca nhiễm bệnh của Indonesia đạt cực đại vào ngày 16/2/2022, của Nhật Bản đạt cực đại vào ngày 17/2/2022 và của Việt Nam đạt lớn nhất vào ngày 19/2/2022.
- Số ca nhiễm tăng mạnh nhất từ ngày 14/2/2022 sang ngày 15/2/2022 đối với Indonesia và Nhật Bản, từ ngày 18/2/2022 sang ngày 19/2/2022 đối với Việt Nam
- Nhìn chung, số ca nhiễm của Nhật Bản mỗi ngày gần gấp đôi của Indonesia và gấp 3 Việt Nam.
- \bullet Tại ngày cuối cùng được ghi nhận (19/2/2022), số ca nhiễm của Việt Nam đang có xu hướng tăng, số ca nhiễm của Nhật Bản đang có xu hướng giảm.
- 2) So sánh tình trạng tử vong của các quốc gia trong 7 ngày cuối của năm cuối cùng
- 3) Cho biết các khoảng thời gian nào mà tỉ lệ tử vong tích lũy giảm mạnh nhưng tỉ lệ nhiễm bệnh tích lũy tăng mạnh hoặc ngược lại cho các quốc gia. Về sự biến thiên của các đường trong đồ thị tích lũy:
 - Khi tỉ lệ tích lũy giảm thì tại vị trí đó, đường tích lũy sẽ cong vồng lên phía trên (bề lõm hướng xuống). Giảm mạnh thì độ cong càng lớn.
 - Ngược lại khi tỉ lệ tích lũy tăng thì tại vị trí đó đường tích lũy sẽ cong vồng xuống phía dưới (bề lõm hướng lên). Tăng mạnh thì độ cong càng lớn.

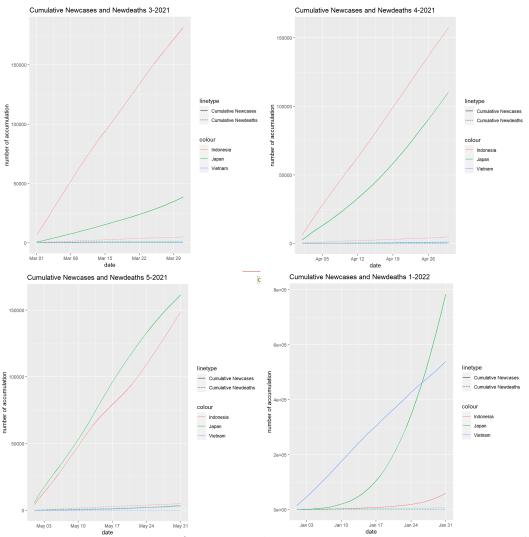
Dựa vào đó, ta vẽ các đường tích lũy của ca nhiễm và tử vong trong cùng một biểu đồ để dễ quan sát và so sánh.

```
Acml_3_2020 <- ggplot() +
geom_line(data=Indonesia_nc_3_2020, aes(x=datetime, y=acml_nc_Indo_3_2020,
    color = 'Indonesia', linetype = 'Cumulative Newcases')) +</pre>
```


Hình 58: Biểu đồ tử vong tích lũy và nhiễm bệnh tích lũy

Từ các biểu đồ trên, ta rút ra được các khoảng thời gian thỏa mãn điều kiện đề bài như sau:

- Indonesia: Từ 14/3/2020 đến 17/3/2020; Từ 17/5/2021 đến 31/5/2021
- Japan: Từ 13/4/2020 đến 27/4/2020; Từ 18/1/2021 đến 31/1/2021; Tháng 3/2021
- Vietnam: Không xác định được

đấy sẽ là mốc bùng phát.

4) Với k là mốc bùng phát dịch, hãy xác định k và cho biết các khoảng thời gian bùng phát Ta chọn mốc k=10000 là mốc bùng dịch. Tại các thời điểm có ca mới nhiễm bệnh lớn hơn mốc k thì

Đầu tiên ta tính tổng các ca nhiễm theo ngày bằng hàm aggregate(), sau đó xử lý dữ liệu bằng dòng while đơn giản.


```
temp = cbind(temp, toString(data_x_4[i,1]))
while (data_x_4[i,2] >= k) {
    i = i + 1
    if (i > nrow(data_x_4)) break
}
temp = cbind(temp, " ", toString(data_x_4[i-1,1]))
cat(temp, "\n")
}
else i = i + 1
}
```

Kết quả:

```
Ngay bat dau Ngay ket thuc
1/28/2020 1/28/2020
2/2/2020 2/10/2020
2/13/2020 2/14/2020
3/1/2020 3/1/2020
3/3/2020 2/19/2022
```

Nhận xét: với cách chọn mốc bùng dịch này, ta có thể thấy rằng dịch đã bùng lên ở một khoảng rất lâu, từ đầu năm 2020 đến đầu năm 2022.

5) Với k là mốc bùng tử vong, hãy xác định k và cho biết các khoảng thời gian bùng phát

Tương tự với ý 4, ta chọn k=10000 là mốc bùng phát và thay dữ liệu new cases thành new deaths.

```
data_x_5 <- aggregate(x = dataFile$new_deaths, by = list(dataFile$date), FUN
                 = sum, na.rm = TRUE)
\label{eq:data_x_5} $$ \ensuremath{^{-1}} \ensure
i = 1
k = 10000
while (i < nrow(data_x)) {</pre>
        if (i == 1) cat ('Ngay bat dau ', 'Ngay ket thuc', "\n")
         temp = c()
         if (data_x_5[i,2] >= k) {
                  temp = cbind(temp, toString(data_x_5[i,1]))
                   while (data_x_5[i,2] >= k) {
                             i = i + 1
                             if (i > nrow(data_x_5)) break
                   }
                   temp = cbind(temp, " ", toString(data_x_5[i-1,1]))
                   cat(temp, "\n")
        }
         else i = i + 1
}
```

Kết quả

```
Ngay bat dau Ngay ket thuc
3/24/2020 5/24/2020
5/26/2020 2/19/2022
```

Nhận xét: với cách chọn mốc bùng tử vong này, cũng giống như bùng dịch, ta có thể thấy rằng số ca tử vong đã bùng lên ở một khoảng rất lâu, từ giữa năm 2020 đến đầu năm 2022.

- 6) Khoảng thời gian bùng phát nhiễm bệnh lớn nhất giữa các quốc gia có chồng lên nhau không, Cho biết khoảng thời gian giao nhau đó?
- 7) Khoảng thời gian bùng phát tử vong lớn nhất giữa các quốc gia có chồng lên nhau không, Cho biết khoảng thời gian giao nhau đó?
- 8) Thử dự đoán thời gian nào dịch sẽ giảm tối thiểu hay kết thúc ở các quốc gia nhóm đã phân tích, đưa ra giải thích của nhóm

- 9) Cho nhận xét của các bạn về tình hình dịch theo các quốc mà nhóm đã phân tích
- 10) Hãy mô tả mối quan hệ tuyến tính giữa nhiễm bệnh và tử vong bằng cách đo độ kết hợp của mối quan hệ dùng correlation r (correlation coefficient) và hướng kết hợp

6 Kết luận

- Nhóm cơ bản thực hiện được các thao tác với ngôn ngữ R để thực hành phân tích và thống kê dữ liệu một cách khoa học, chính xác hơn.
- Thông qua các câu hỏi được đưa ra, ta phần nào có được một cái nhìn tổng quan về ý nghĩa của thống kê trong thực tiễn và ứng dụng ngôn ngữ R trong thống kê (Ở trong bài tập lớn này chính là chủ đề dịch bệnh, một đề tài nhức nhối thời gian rất lâu vừa qua).

Tài liệu

- [Dal] Dalgaard, P. Introductory Statistics with R. Springer 2008.
- [K-Z] Kenett, R. S. and Zacks, S. Modern Industrial Statistics: with applications in R, MINITAB and JMP, 2nd ed., John Wiley and Sons, 2014.
- [Ker] Kerns, G. J. Introduction to Probability and Statistics Using R, 2nd ed., CRC 2015.
- [Web] https://vietnambiz.vn/he-so-tuong-quan-correlation-coefficient-la-gi-ung-dung-cua-he-so-tu-htm
- [Web] https://rpubs.com/
- [Web] https://cran.r-project.org/index.html